УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 pokib
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 224. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 9-го ГРУДНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 9, 1969 No. 224. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 8 грудня 1969

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ ЗБІЛЬШИВ НАЙМЕНШІ ПЕНСІЇ соціяльного забезпечення до 100 долярів, а всі інші пенсії збільшені мали б бути на 15 відсотків. Всі збільшення пенсій соціяльного забезпечення мали б річно становити 6.5 більйона дол. Але републіканські сенатори підкреслювали те, що президент Ніксон погрожував поставити „вето" проти завеликого збільшення бюджету, бо це сприяло б збільшенню інфляції, яку всіми засобами старається поборювати Уряд. В прийнятому Сенатом проєкті батьки студентів коледжів і університетів могли б відтягати від оподаткування по 325 долярів річно за кожного студента.

ВИПРОДУКУВАЛИ ШТУЧНУ КРОВ, яка може допомогти людям, що хворіють на недугу судин. Цю штучну кров випродукували в Лікарському Центрі при університеті Сінсіннеті, Огайо. Випродукували її лікарі д-р Ліленд С. Кларк, д-р Фернандо Беккантіні і д-р Семюел Коплен. Д-р Кларк називає цю, до молока подібну синтетичну кров, „селлс флюоросайтс". Він сказав, що ці тканини є на 10 розів менші від нормальних тканин крови, але це виходить їм на користь, бо вони можуть переходити через частинно забиті або обмежені капіляри до тканин, позбавлених кисню. Праці над продукцією штучної крови тривають.

ПОПУЛЯРНІСТЬ ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТА Спіра Егню дуже збільшується в південних стейтах, як це видко зі звітів із 11-ох стейтів, які прислали з Півдня до щоденника „Ню Йорк Таймс". Південь, Середній Захід і Захід можуть дати президентові Ніксонові потрібну більшість для перемоги над північно - східніми міськими стейтами. Віце - президент Егню в очах републіканців є новим провідником, який поширив впливи републіканців на Південь. Віце президента бояться на Півдні і ліберальний демократ сенатор Алберт Гор із Теннессі і такий консерватист демократ, як колишній губернатор Джордж С. Воллес.

НОВИЙ ШЕФ ІНФОРМАЦІЙНОЇ АГЕНЦІЇ ЗСА Френк Дж. Шекспір мол. старається, щоб ця агенція була більше „об'єктивною", як це було досі. Він відвідав СССР та інші країни Східньої Европи, а також Африку й Азію, запізнався зі змістом радіопередач, фільмами й друкованим матеріялом цієї агенції та пізнав її персонал в цій країні й за кордоном. На думку директора Інформаційної Агенції Френка Шекспіра Уряд і Конгрес мусять зробити рішучі зміни в агенції, щоб вона могла з успіхом вести американську пропаганду в світі. Треба б збільшити бюджет агенції, який тепер становить 176.6 мільйона дол. річно.

НАУКОВЦІ ЗНАХОДЯТЬ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ доказів на це, що деякі роди пістряка виникають внаслідок вірусів. Експерти Крайового Пістрякового Інституту виявили п'ять різних випадків, в яких видко, що т. зв. „саркома" (пістряк кости або товщу) має зв'язок із вірусами. Досі не розв'язали питання, чи пістряки виникають внаслідок вірусів. Коли б вдалося це розв'язати, тоді можна б знайти вакцину для щеплення проти пістряка, і тоді легше було б лікувати цю жахливу недугу.

У СВІТІ

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ПЕРЕКИДАЄ тепер на південь коло 30.000 вояків своєї регулярної армії, мабуть, у підготовлюванні „новорічної" офензиви — заявив заступник секретаря оборони Дейвід Пакард, вернувшися з Південного В'єтнаму. Комуністичні воєнні дії сповільнять темп відкликування з Південного В'єтнаму американських військ, але не припинять його, заявив він. Південно-в'єтнамський уряд проголосив 24-годинне перемир'я на Різдво і на Новий Рік, але відкинув комуністичну пропозицію щодо триденного перемир'я, пригадавши, що комуністи завжди його ламали.

ПОЧЕСНУ ВАРТУ БІЛЯ ДОМОВИНИ КЛИМА ВОРОШИЛОВА ТРИМАЛИ колишні його близькі співробітники: колишній прем'єр і міністер закордонних справ 79-літній Вячеслав Молотов, кол. голова Верховного Совєта 74-літній Анастас Мікоян, 74-літній Андрей Андреєв і колишня секретарка Леніна Лідія Фотієва. 5 грудня ц. р. поховоронили колишнього совєтського маршала біля Кремлівського муру, як усіх видатних большевиків.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ЗВІЛЬНИЛИ двоїх американців, яких схопили ще 16 лютого ц. р. разом з яхтою, якою вони і кільканадцять інших осіб їхали з Гонґ Конґу на прогулянку до острівця Макао. Всіх інших звільнили зразу, тих двоїх американців відіслали разом з яхтою щойно в минулу суботу.

ІЗРАЇЛЬ, СИРІЯ І ЄГИПЕТ ОБМІНЯЛИСЯ в'язнями й полоненими. Сирія звільнила двох ізраїльців, яких притримала була після того, як ще 29 серпня ц. р. два молоді араби схопили були американський літак і скерували його до Дамаску в Сирії. В заміну за тих двох ізраїльців Ізраїль передав Сирії 13 сирійських військовиків і цивільних. Єгипет звільнив двох ізраїльських пільотів в заміну за 6-ох єгипетських вояків - полонених і 52-ох цивільних осіб. Цей обмін перевів Міжнародний Червоний Хрест після довгих старань і переговорів.

В ЧЕХО - СЛОВАЧЧИНІ ВИКИНУЛИ з армії 45-річного полковника Еміля Затопека, який став був гордістю чехів, коли на Олімпійських ігрищах в 1952 році вдобув в одному дні для Чехо - Словаччини аж три золоті медалі. Тому, що він заявився був під час влади Александра Дубчека за демократизацію режиму, тепер викинули його після 22-ох років служби в армії, з компартії і армії, де він був інструктором фізичного виховання. Затопек — пишуть газети — працює тепер в міському санітарному відділі у Празі.

СОТНИК ЕРНЕСТ МЕДІНА рішуче заперечив, наче би він видав був наказ стріляти до цивільних мешканців села Сонґмі в Південному В'єтнамі 16 березня мин. року і наче би взагалі американські вояки з його сотні перевели тоді „масакру". Він признав, що згинуло там тоді 20-28 цивільних мешканців під час битви проти В'єтконґу в тому селі, від стрільної зброї та летунського бомбардування. Сотник Медіна зголосив скаргу на 110 мільйонів долярів проти видавництва журналів „Тайм" і „Лайф" за статтю, в якій закинено йому вбивство одного в'єтнамського хлопця, і де висловлено здивування, що військові власті не притягли того сотника до відповідальности.

Державний секретар Роджерс відвідав три столиці в Західній Европі

Париж. — Державний секретар Вілліям Роджерс, який разом із секретарем оборони Мелвіном Лердом, був приявним на минулотижневій триденній конференції Ради НАТО в Брюсселі, виголосив на бенкеті Американсько-бельгійського Товариства в Брюсселі промову, в якій критикував „мрячну й непереконливу" совєтську пропозицію щодо паневропейської конференції безпеки і вимагав уточнення її цілей та денного порядку. В. Роджерс запитав виразно, чи комуністам залежить тільки на тому, щоб конференція затвердила й продовжила теперішній поділ Европи, та кинула заслону на інвазію до ЧССР, чи на тому, щоб розв'язати европейські проблеми. Декларації про відмову від збройних засобів— яку хоче Москва — не треба, бо про це говорить чартер Об'єднаних Націй, а культурний і технологічний обмін можна осягнути дипломатичними переговорами. Зате Роджерс вимагав відпруження ситуації біля Західнього Берліну та пакту щодо обопільного відкликання військ з Центральної Европи. Після того державний секретар відвідав уперше столицю Західньої Німеччини Бонн, де конферував з канцлером Віллі Брандтом і міністром закордонних справ Вальтером Шеелом, а з Бонну поїхав до Парижу, де перевів наради з президентом Жоржом Помпіду й іншими французькими лідерами. — Рада НАТО висловилась в принципі за европейську конференцію безпеки, але вимагала уточнення її програми й докладної підготови.

Відсоток безробітних у листопаді зменшився до 3.4%

Вашинґтон. — Департамент Праці звітує, що в листопаді ц. р. відсоток безробітних становив 3.4 відсотка, зменшився в порівнянні з жовтнем ц. р. на 0.5 відсотка, що є несподіванкою для економістів, які сподівалися дальшого збільшення числа безробітних внаслідок дотеперішніх урядових заходів до сповільнення темпу збільшування економіки. Економісти стверджують, що інші економічні показники виявляють, що економіка починає повільніше збільшування. Економісти пояснюють зменшення числа безробітних тим фактом, що численні жінки і нелітні, які були на списках тих, що шукають праці, не подали себе за безробітних, втративши надію знайти працю. Темп збільшування числа затруднених сповільнився, зменшилося пересічне число тижневих годин праці в листопаді. Досі зменшення запотребування на працю не спричинило більшого звільнювання з праці робітників. Число безробітних в листопаді становило 2.8 мільйона.

Незалежні критикують Воллеса, але домагаються, щоб він кандидував

Індіянаполіс, Індіяна. — 7-го грудня тут закінчилася триденна конвенція незалежних політичних партій в 27-ох стейтах, на якій критикували минулорічного кандидата на президента Джорджа С. Воллеса, але одночасно домагалися, щоб він в 1972-му році знову старався здобути становище президента ЗСА. Голова конвенції Вілліям К. Шірер, який очолює і Крайовий Комітет Американської Незалежної Партії, заявив, що американський нарід бажає мати нову партію, але ця „партія повинна бути дійсно незалежною, а не партією Джорджа Воллеса". В окремій резолюції домагаються, щоб Воллес зорганізував нову партію в своїм стейті Алабама, з якої в 1970-му році кандидував би на губернатора. Воллес повинен підтримати нову політичну організацію, яка в 1972-му році виставила б свого власного кандидата на президента.

В Ню Йорку відбувся успішний вечір пластової самодіяльности

Ню Йорк. — В неділю 7-го грудня в залі Стайвезент гай скул при 15-ій вулиці між 1-ою і II-гою авеню відбувся Вечір пластової молоді, який був виявом її самодіяльности в слові, пісні й танку. Відкрив цей успішний Вечір станичний пл. сен. Павло Дорожинський, який говорив про завдання й цілі Пласту. 10 новачок і новаків рецитували „Пластовий вірш" пл. сен. Лесі Храпливої. Ст. пл Адріян Бриттан відограв на скрипці „Концертову рапсодію" Моріса Ровеля при форт. акомпаніяменті пл. сен. Юліяни Осінчук, яка виконала два соло на фортепіяні: 3-ту баляду, оп. 47 — Фр. Шопена та „Гуцульську токкату" Коса Анатольського. Уляна Близнак виголосила свій власний твір „Пластовій Станиці" в Ню Йорку. Група пластунок юначок (14 осіб) відспівала „При ватрі" пл. сен. Юрія Пясецького, „Ой вербиченко" Ігоря Шамо та „Марш" пл. юн. Юліяни Осінчук, яка також акомпаніювала цій групі. В другій частині група 12 новачок відтанцювала танок „Проліски", а дві пл. юн. виконали танок „Мавка і Лукаш". Дальша частина програми відбулася при ватрі, яку започатковано рецитацією пластунками юначками „Ватри" пл. юн. Вірляни Ткач. Юнаки й новаки (6 осіб) відтанцювали „Запорожський герць", пластунки юначки (6) виконали монтаж „Наша пісня". Після того 6 пластунок юначок відспівали танок „Золициння". 8 пластунів юнаків рецитували гумореску „Абетка" пл. юн. Андріян Ярош. Виступав там і окремий „ансамбль" ст. пл., який відспівав три народні пісні („Ой, там попід ліс", „ой, чорна я си чорна" і „Била мене мати". 14 пл. юначок і юнаків відтанцювали танок „На вигоні', а 12 пластунок в супроводі гітари рецитували й співали хором „Що без квіту цвіте..." Всі виконавці та частина гостей відспівали зворушливе „Ніч вже йде". Підготував цей Вечір Комітет з 14-ох осіб під проводом пл. сен. Галини Хамули, сценку прекрасно оформив пл. сен. Тарас Гірняк, про освітлення дбав ст. пл. Іван Клюфас. Програму вів дуже добре ст. пл. Юрій Денисенко, який дбав про це, щоб веселий настрій панував серед публіки, яка вповні виповнила залю і прощала організаторам цього вдалого вечора навіть те, що він трохи задовго тривав, головно для тих наймениших виконавців програми та серед гостей.

У Москві розпочалися совєтсько-німецькі переговори

Москва. — В понеділок 8 грудня мали розпочатися в Москві переговори між СССР і Західньою Німеччиною з ціллю проголосити декларацію про відмову від користування зброєю у вирішуванні спірних справ. В минулу суботу совєтський амбасадор у Бонні, Семйон Царапкін, несподівано передав міністерству закордонних справ Західньої Німеччини позитивну відповідь на німецьку ноту, передану Москві в минулому місяці. Совєти погодилися на західньо-німецьку пропозицію, щоб переговори про покращання східньо-західніх відносин відбувалися між Німеччиною і кожною комуністичною державою зокрема і безпосередньо. — Східня Німеччина хотіла, щоб в переговорах з Західньою Німеччиною виступали одностайним фронтом всі комуністичні держави. Москва прихилилася до становища Західньої Німеччини та Мадярщини, Болгарії і Румунії, давши перед тим проводиреві східньо-німецьких комуністів Вальтерові Ульбріхтові якісь обіцянки, які ніби його заспокоїли, що в тих переговорах не будуть запродані сх.-німецькі інтереси. Справа переговорів Західньої Німеччини з СССР в Москві була головним предметом розмов, що їх наприкінці минулого тижня перевів державний секретар Вілліям Роджерс під час своїх відвідин у Бонні. Головою німецької делеґації став тимчасово амбасадор Західньої Німеччини в Москві д-р Гельмут Аллярдт.

Голова сенатської Комісії пропонує перевести слідство в справі Сонґмі

Вашинґтон. — Голова сенатської Комісії для військових справ, сен. Джан Стенніс, демократ з Міссісіпі, промовляючи в радіо-телевізійній передачі в минулу неділю запропонував, щоби президент Ніксон покликав Комісію з осіб з-поза Уряду і Армії для переведення тайного слідства в справі широко розголошеної в американській і закордоній пресі здогадної „масакри" цивільного населення в південно-в'єтнамському селі Сонґмі в березні минулого року. Та Комісія — заявив сен. Стенніс — не втручалась би в слідство, що його ведуть в цій справі військові чинники, у зв'язку з рішенням секретаря Армії Стенлі Різора і шефа штабу Армії ген. Вілляма Вестморленда поставити перед воєнний суд поручника Вілляма Келлі за вбивство 109 цивільних південних в'єтнамців. Комісія, запропонована сенатором Дж. Стенні, мала б звітувати безпосередньо президентові Р. Ніксонові. Покищо з урядових кіл нема ще реакції на ту пропозицію.

Канадійський міністер закликає українців зберігати українську культуру

Едмонтон. — Щоденник „Едмонтон Джорнал" з 10 листопада помістив частину промови міністра освіти Албертської области Канади Роберта Кларка на з'їзді Союзу Українців Самостійників. Міністер, заперечуючи поголоски про заплянооване скасування вивчення української мови в школах тієї области, виступив проти теорії і практики „перетоплюючого казана" і закликав українців зберігати й плекати свою культуру і традиції. Міністер звернув увагу на те, що дехто має тенденцію перебільшувати значення школи у вихованні дітей, як майбутніх громадян країни: школа впливає на формування дитини щонайбільше на 10 відсотків, а 90% припадає на такі чинники, як дім-родина, громада, молодечі організації та церква. Р. Кларк високо оцінив клич Організації Союзу Українців Самостійників про самопошану, самодіяльність і самостійність. Він виступив проти того, щоб громадяни Канади занадто покладались на уряд, який мав би всі проблеми розв'язувати і за громадян думати: „Одна з найбільших проблем Канади тепер полягає в тому, що люди перестають покладатися на власні сили", сказав міністер.

Відділ ТУІА у Філядельфії відзначив 20-річчя

Філядельфія (В.Я). — 13 грудня ц. р. в готелі Шератон у Філядельфії відбудеться наукова конференція місцевого Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки в рямцях відзначення 20-літнього ювілею його діяльности. Початок конференції о год. 4.30 по полудні. Вступ вільний. Участь в науковій конференції беруть: д-р інж. Б. Гнатюк, проф. Технічного Інституту Дрекселя (Подорож на місяць), д-р інж. О. Біланюк, проф. Свартмор Коледжу (Чи можна переганяти світло) та інж. З. Кохановський (Від Українського Технічного Товариства у Львові до Т-ва Українських Інженерів Америки). По науковій конференції відбудеться зустріч інженерів з українською громадою при коктейлі та спільний бенкет з мистецькою програмою, в якій беруть участь Галина Андреадіс та Андрій Добрянський. Модератором наукової конференції буде д-р інж. О. Білик, а бенкетом буде проводити інж. Л. Яцкевич. 14 грудня в полудне будуть відправлені Богослуження на інтенцію Т-ва Інженерів та панахиди за померлих членів в церкві Царя Христа та св. Володимира.

Філядельфійський Відділ ТУІА зложив досі на допомогу українським студентам та на потреби української науки $25,000 (в тому $10,500 на оснування Української Катедри на Гарварді).

ЧЕРГОВА РЕҐІОНАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ НТШ

Ню Йорк. — Комісія Реґіональних Дослідів і Публікацій НТШ і Рада Представників Реґіональних Комітетів влаштовують в суботу, 13 грудня ц. р. в годині 1-ій (першій) після полудня, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — чергову Наукову Конференцію. Конференцію відкриє проф. д-р В. Лев та виголосить доповідь на тему „Реґіональні видання в 1969 році". З черги ред. І. Дурбак говоритиме про „Реґіональні з'їзди в 1969 році", а проф. В. Мацьків — про „Ролю і працю Реґіональних Комітетів". На цю Конференцію запрошено всіх представників Реґіональних Комітетів. Вона призначена також для ширшого загалу громадянства.

АРХИЄРЕЙСЬКИМ БОГОСЛУЖЕННЯМ І БЕНКЕТОМ ТА ПРОТЕСТАЦІЙНИМИ ДЕМОНСТРАЦІЯМИ І ВІЧЕМ ВІДЗНАЧЕНО ДЕСЯТИРІЧЧЯ МИТРОПОЛІЇ УКЦ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Архиєрейською Святою Літургією в катедральному храмі Непорочного Зачаття в полудневих годинах і опісля ювілейним бенкетом в залі Мек Каллістер та протестаційними демонстраціями біля храму й опісля вічем в залі сусіднього Горожанського Клюбу відзначено тут минулої неділі, 7-го грудня, десятиріччя створення Митрополії Української Католицької Церкви в З'єднаних Стейтах Америки. Все відбулося в приявності спеціяльного висланника Папи Павла VI., Кардинала Максиміліяна де Фюрстенберґа, префекта Священної Конґреґації для Східніх Церков.

ВЛАДИКИ БЛАГОСЛОВЛЯТЬ ДЕМОНСТРАНТІВ

Архиєрейська Свята Літургія була заповідена та відправлена о год. 12-ій вполудне і вже на деякий час перед цією годиною почали збиратися вірні в церкві і біля церкви. Частина вулиці Франклін біля церкви була заложена поліційними перегородами і біля цих перегород почали збиратись демонстранти, що мали свою головну квартиру в Горожанському Клюбі, де на швидку руку приготовлялись транспаренти з відповідними написами, таблиці з портретами Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого та розділювано пресові повідомлення, летючки і бюлетені. Згідно з твердженням поліції, 600 до 800 демонстрантів зібралися біля перегород коло церкви як із митрополичої палати вийшла процесія Владик: Кардиналів Максиміліяна де Фюрстенберґа, спеціяльного висланника Папи на ці торжества, та Івана Кроля, Архиєпископів і Митрополитів Амврозія Сенишина і Стефана Коціска та Єпископів Йосифа Шмондюка з Стемфорду і Ярослава Габра з Чикаґа і кілька латинських Владик в асисті численного світського і монашого духовенства. Проходячи шпаліром демонстрантів, Владики їх, як і всіх інших, благословили.

АРХИЄРЕЙСЬКА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

Архиєрейську Святу Літургію в катедральному храмі Непорочного Зачаття відправляв ВПреосв. Кир Амврозій в сослуженні Преосв. Кир Йосифа Шмондюка і Кир Ярослава Габра та духовенства. Еміненції Кардинали Фюрстенберґ і Кроль та інші Владики зайняли заздалегідь приготовані для них місця біля престолу. Співав катедральний хор. Церква була заповнена вірними, між якими було багато молоді. Еміненція де Фюрстенберґ виголосив проповідь, передаючи Благословення від Святішого Отця. На закінчення Святої Літургії відспівано многоліття для Святішого Отця, опісля його висланника Еміненції Кардинала Фюрстен-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Українці Ню Йорку починають акцію на доповнення збірки для „Церкви в потребі" до $100,000; потрібно ще $40,000

СУКІП ПОЖЕРТВОЮ $3,000 ТА Д-Р М. ЛОГАЗА, Д-Р О. ҐУДЗЯК І Й. ЛИСОГІР ПОЖЕРТВАМИ ПО ЩЕ ОДНІЙ ТИСЯЧІ ДОЛЯРІВ ЗАПОЧАТКУВАЛИ ЗБІРКУ.

Ню Йорк. — З Риму наспіли вістки, що українська католицька „Церква в потребі" опинилася в досить наглій потребі і це спонукало групу громадян Ню Йорку, міста і стейту, відновити ведену вже раніше з благословення Владики Йосифа Шмондюка акцію, яка досі принесла $60,000, щоб цю суму доповнити до $100,000, отже зібрати ще до кінця цього місяця щонайменше $40,000. Акцію активно започаткували Союз Українських Купців і Промисловців пожертвою $3,000 та відомі наші громадяни д-р Михайло Логаза і д-р Олександер Ґудзяк із Сиракюз та Йосип Лисогір пожертвами по ще одній тисячі долярів, у доповненні до тих тисячів, що вони пожертвували на ту ціль уже раніше. Акцію відновлено і ці перші пожертви проголошено під час громадських нарад, що відбулися тут минулої п'ятниці, 5-го грудня, в приміщеннях Українського Народного Дому. Наради відкрив і ними проводив дир. Ярослав Пастушенко, голова СУКіП і скарбник Т-ва за патріярхальний устрій. Потребу негайної допомоги „Церкві в потребі" з'ясував Йосип Лисогір й після обміну думок та розгляду справи рішено — на пропозицію скарбника дотеперішньої акції п. Ераста Куровицького — відновити, зглядно продовжити цю акцію з метою, щоб загальну суму заокруглити до $100,000. Досі зібрано та переслано до канцелярії Верховного Архиєпископа у Ватикані $62,000. У найближчих днях будуть проголошені подробиці цієї акції. Рівночасно обрано Ініціятивний Комітет, який має розглянути і приготовити проєкт створення постійного Крайового Комітету збірки фондів на „Церкву в потребі" і патріярхального. До Ініціятивного Комітету були обрані: дир. Я. Пастушенко, Й. Лисогір, інж. А. Мілянич, д-р С. Ворох, дир. П. Пуцило, д-р Р. Осінчук, мґр. Я. Щербанюк та мец. Р. Гуглевич.

ДЕЛЕҐАЦІЯ УККА МАЛА ЗУСТРІЧ З КАРДИНАЛОМ ДЕ ФЮРСТЕНБЕРҐОМ

Філядельфія. — Минулої суботи, 6-го грудня, Його Еміненція Кардинал Максиміліян де Фюрстенберґ, спеціяльний висланник Святішого Отця Папи Павла VI на святкування десятиріччя Митрополії Української Католицької Церкви в ЗСА, прийняв на майже двогодинній авдієнції делеґацію Українського Конґресового Комітету Америки, яка з'ясувала йому прагнення українців католиків до завершення їхньої Церкви створенням її патріярхату. Авдієнція відбулася за посередництвом Митрополита Кир Амврозія Сенишина. Подробиці цієї авдієнції та повний текст переданого Еміненції де Фюрстенберґові меморіялу будуть подані в завтрішньому числі „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Турботи Ніксона з Конґресом

Президент Ніксон заявив, що коли Конґрес не прискорить своєї праці, то він, Президент, скличе зараз же після Різдвяних свят надзвичайну сесію, яка засідатиме почерез Новий Рік. За головну причину свого невдоволення през. Ніксон навів факт, що з 13-ох важливих законопроєктів, зголошених ним до Конґресу, схвалено тільки 7.

Президент Ніксон має причини бути невдоволеним. Хоч в історії Америки бували випадки, коли Конґрес із більшістю одної партії згідливо співпрацював з президентом із партії другої, проте неписаним правилом є перманентний конфлікт між Білим Домом і Капітолем. Конґрес, особливо Сенат має широкі практичні можливості дошкуляти президентові: продовжуванням нарад у Комісіях, переслухуваннями у Комісіях, додатками і змінами в зголошених Урядом законопроєктах, обмежуванням чи навіть відмовлюванням Урядові сум на прерізні потреби. Голови Конґресових Комісій є — за висловом синдикованого коментатора Теда Луїса — „ароґантними маленькими диктаторами", які дають президентові пізнати свою „владу".

Біжучий 91-ий Конґрес має, як відомо, повну демократичну більшість. Це не було б ще великим лихом, бо — як виявилось з резолюцією 333-ох конґресменів з підтримкою для мирової політики Ніксона — демократична більшість не завжди керується партійними критеріями. Більшим лихом є брак одностайности в республіканській меншості: наприклад, 17 республіканських сенаторів, включно з їх головою і заступником голови, голосували „проти" затвердження кандидата Ніксона, Клемента Гейнсворта на члена Найвищого Суду. Кожний президент ЗСА має величезний авторитет і впливи, але інколи він безсильний супроти неприхильного йому Конґресу. Скреслення Конґресовою Комісією понад 5 більйонів із запропонованого Президентом оборонного бюджету — це останній акт неприхильности демократичної більшости Конґресу.

Ричард Ніксон, як колишній конґресмен, сенатор і віце - президент, отож голова Сенату, має великий досвід щодо зв'язків з Конґресом. Можна припускати, що він переборе труднощі, які зустрічає збоку Конґресу, особливо після виборів 1970 року, в яких сподівається збільшити республіканський стан посідання в обох Палатах Конґресу.

Багатомовний лист

У „Свободі" з минулої п'ятниці надруковано „Багатомовний лист" американського вояка з В'єтнаму, який стверджує, що хоч його батьки — українці, які старалися навчити його української мови у слові й письмі, він щойно там, віч-на-віч з комуністичним ворогом усвідомив, що він українець. Він признається, що „стидається", що не вміє добре писати по-українськи і вживає каліченої мови. Гарячим актом оскарження проти наших парафіяльних шкіл є його ствердження, що „католицька школа, до якої я ходив, насправді була перешкодою" — перешкодою для того, щоб юнак набрався знання української мови й українського духа. З американського тексту в тому листі видно виразно, що Роман Юркевич із Янґставну в Огайо — інтеліґент високої кляси. Ми зумисне навели без будь-яких змін текст його листа, включно з місцями, де він старався писати по-українськи як знав і як умів, бо з отих його рядків прозирає внутрішній конфлікт, що він його переживає, і шляхетна тенденція, яку виявив, пишучи їх.

Лист Романа Юркевича — доказ, що у порядної людини українського роду скорше чи пізніше таки прокинеться сантимент до невідомої їй батьківщини батьків, до їхньої мови і їхнього духового скарбу. Вороги Америки намагаються використати траґічний епізод із південнов'єтнамського села Сонґмі, як ніби доказ затрати людських почувань в американських вояків і деправації, що її вносить В'єтнамська війна в душі молодих вояків. Лист Романа Юркевича — документальний доказ, що — навпаки — В'єтнамська війна породжує в душах військовиків, які б'ються на протикомуністичному фронті, найблагородніші стимули. Роман Юркевич просить допомогти йому включитися до УНСоюзу. Він гордиться українською культурою, дармащо не встиг ще зглибити її...

Коли хтось вважає, що народжені в Америці друге й дальші покоління українців „втрачені" для України — хай уважно перечитає цей пророчистий лист у „Свободі". Це зворушливий лист, призначений для наших недовірків-дефетистів, для батьків, що не дбають за українське товариство для своїх дітей, і для виховників з парафіяльних шкіл, які і перешкоджають дітям знайти себе.

Ярослав Курдидик

МОДЕРНА ОЦІНКА ВЕЛИКОДЕРЖАВНОСТИ

Договір між ЗСА та СССР проти поширення атомової зброї як-не-як набирає особливого значення. Справа в тому, що за цим договором фактично можливість продукувати атомову енерґію для воєнних цілей матимуть лише п'ять держав — ЗСА, СССР, Англія, Франція і червоний Китай.

За сучасною оцінкою великодержавою уважається тільки таку державу, яка має не лише відповідну кількість населення, але й діючий атомовий арсенал. Ось чому червоний Китай, хоч і має найбільше в світі населення, намагається перейти до ролі великодержави випродукуванням своєї власної атомової зброї. Державу, яка не має власної атомової зброї, уважається за „неповноцінну" і „недорозвинену". Тож, коли розглядати це питання з іншого аспекту, то атомова бомба є неначе символом могутности і в дипломатичному світі має своєрідну „ціну та вимову".

Але з-посеред п'ятьох держав — посідачів атомової зброї береться до уваги властиво тільки дві суперпотуги: ЗСА і СССР. Після другої світової війни, коли ЗСА запропонували були передати свій „атомовий монополь" Об'єднаним Націям, Москва цю пропозицію з місця відкинула і розпочала приспішено розбудовувати власну атомову зброю.

Від того часу постала генеральна проблема т. зв „атомової рівноваги сил", власне той сліпий кут, з якого вихід означає ґльобальне самогубство. З того ж часу, не зважаючи на відмінність державних устроїв ці дві суперпотуги примушені співіснувати, користуючись з того найбільшим взаємним благом — „насильно утримуваним миром"...

Поволі світ звикає до того, що лише обидві суперпотуги висилають на Місяць і Венеру свої ракети, організують світову службу погоди, відкривають нові закони, досліджують космос і морські глибини. Вони мають найбільшу фльоту і найкращих науковців, які дораджують як зневтралізувати Арктику, як послуговуватися радіовими і телевізійними фреквенціями. Але чи не найважливіше, „трести мозків" цих великопотуг дораджують, як уникнути світової війни. І, хоч як воно не по нутру Москві, вона примушена брати участь у цілій низці технічних та політичних аґенцій ОН.

Москва також переконалася, що часи, коли Хрущов погрожував, що він таких союзників ЗСА, як Німеччина, Італія, Греція, може обернути на „радіоактивний попіл", безповоротно минулися. Щоправда, за примусове співіснування приходиться дуже дорого платити, — писав колись американський кореспондент „Ді Вохе" А. Бавмґартен, бо СССР з його Варшавським пактом витратив на озброєння 2-3, а ЗСА із НАТО — 3-4 трильйони долярів. Але й ця ціна за мир, іронізує Бавмґартен, таки досить „дешева".

Нині викристалізовується загальна думка, що таки Европа, а не Азія є евентуальним і найбільш небезпечним пляцдармом зудару між цими двома потугами. І тому ніде так точно, як в Европі не визначено кордони сфер впливу обох суперпотуг. Їх виразно розмежовують „берлінський мур", окопи і засіки з кільчастого дроту, тисячі стежних веж та сотні кілометрів замінованих піль. Але, з другого боку, ніде у світі не вдержується такого „модерного миру" з допомогою сил НАТО, як саме в Европі. Західня Европа є також найбільш стабільним континентом у післявоєнному періоді, бо там ані ЗСА, ані СССР не всилі будуть оминути безпосередньої конфронтації і прямого зудару у випадку, коли б одна із сторін рішилася на нерозважний крок.

В Европі слушно називають теперішній стан „постійним відпруженням напруження". Бо й справді, як назвати положення, коли обидві сторони, націливши одна на одну сотні ракет, хочуть за всяку ціну договоритися про постійний мир. Або коли обидві сторони, кожна на свій лад, озброюють своїх безпосередніх і посередніх союзників, намагаючись вдержати таким чином непорушність сфер впливу?

Може, найкраще схарактеризував теперішнє положення не лише в Европі, але й широкому світі, колишній амбасадор ЗСА при НАТО Герлен Клівленд у своїй книжці „Зобов'язання від сили". Він передбачає, що людству доведеться ще довго жити у загадкових і замрячених політичних кризах, які будуть занадто напруженими, щоб можна було назвати їх миром, але які стримуватимуть державних мужів від виповідження війни. Часи, коли з прецизною точністю можна було передбачати війну і мир, належать до минувшини і в сучасну аналізу не вміщуються. Тож намагаймося, каже цей автор, жити в цьому періоді переоцінки понять і фактів, в якому модерний Клявзевіц назвав би політику „продовжування напруження, тільки іншими засобами"...

ЗБИРАТИМУТЬ НА ПОТЕРПІЛИХ ВІД ПОВЕНІ

Джері Ситі, Н.Дж. — З ініціятиви 71-го Відділу Союзу Українок Америки відбудеться збірка фондів для допомоги потерпілим від страшного стихійного лиха, що спіткало українців на заході України, особливо в районах поблизу річок. Після всіх Богослужень в українській католицькій церкві св. апп. Петра й Павла у неділю 14 грудня союзянки будуть збирати фонди на допомогу.

ДВОМІСЯЧНИК

Місяць жовтень, цей традиційний місяць української книжки, проминув майже непомітно. Крім кількох газетних згадок та Двомісячника української преси й й книжки в Австралії, що дав понад 5 000 дол. для потребуючих видавництв і видання для потребуючих книжок людей, — той місяць не позначився особливими подіями. Нині вже минув листопад. Залишається вже не цілий місяць до кінця проголошеного Двомісячника Української Дитячої й Молодечої Книжки, ДУДМК. Цей Двомісячник, як і попередніми роками, проголошений заходами Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова. В листопаді-грудні він проходить рівночасно в Америці і Канаді.

Як у минулому важливість такого Двомісячника для збереження й розвитку української мови, культури й літератури за океаном підкреслили Владики Українських Церков окремим зверненням, так цього року Секретаріят СКВУ з нагоди четвертого з черги Двомісячника звернувся до всієї спільноти:

„Культурного і національно свідомого громадянина можна виховати, коли це виховання буде починатися від найраніших років його життя", — сказано у зверненні Секретаріяту СКВУ. Важливим засобом до цього є дитяча й молодеча книжка... Секретаріят СКВУ закликає українські центральні крайові організації і ввесь український загал, зокрема українську пресу — якнайширше включитися в акцію та дати ОПДЛ повну матеріяльну і моральну підтримку".

Самозрозуміло, що в проведення Двомісячника входить не тільки поширювання дитячих і молодечих книжкових видань, а й журнального типу, як „Крилаті", „Юнак", „Молода Україна", або для дітей — барвистої „Веселки", що її видає УНСоюз, доплачуючи до цього журналу, необхідного для виховання дітей у рідному дусі, більші й більші суми. Закриття таких дитячих журналів у Канаді, як „Мій Приятель" і „Соняшник", повинне бути осторогою батькам, і то поважною осторогою щодо долі й журналу „Веселка".

Двомісячник Української Дитячої й Молодечої Літератури не повинен минути безслідно, бо не може минути безслідно й нова ґенерація — необхідне поповнення української спільноти у вільному світі.

Л. П.

ЖУРНАЛІСТИЧНА ЕТИКА

Як подає швайцарський тижневик „Вельтвохе", Центральний Союз Швайцарських Журналістів опрацював журналістичний кодекс чести, який складається з таких точок:

1. Журналіст подає і оцінює інформації тільки на основі джерел, які він знає і визнає за вірогідні.

2. Журналіст не скриває ніяких вісток про важливі події і передає їх вірно.

3. Коли подана ним вістка ще не потверджена, а тільки заснована на здогадах чи не перевірених фактах, він це виразно зазначає.

4. Збираючи інформації, він завжди подає, що він — журналіст.

5. Він дбає, щоб подані ним вістки, які виявилися неправдивими, були зараз же спростовані.

6. Він не вдається до пляґіятів і, вживаючи чужих висловів, наводить джерело.

7. Він додержується докладно дат інформацій, які одержав.

8. Він задержує довірену йому таємницю і не подає її джерела.

9. Він шанує гідність особи і приватне довкілля.

10. Він не знеславлює і не подає неправдивих осудів.

11. Він не використовує свого фаху на те, щоб збуджувати низькі інстинкти.

12. Він не надуживає свого фахового становища.

13. Як журналіст, він не робить комерційної пропаґанди.

14. Він відмовляється від усього, що могло б понивід усього, що могло б понизити його журналістичну незалежність.

15. В усіх питаннях він признає авторитет журналістичного кодексу чести.

Так думають швайцарські журналісти, а якби й інші придержувалися тих правил, читачі не псували б собі нервів, читаючи пресу, і може радше читали б її.

Подав О. З.

Ладж був востаннє на Паризькій конференції про В'єтнам

Париж. — Генрі Кебот Ладж, голова американської делеґації на Паризькій конференції про В'єтнам, який недавно зрікся того становища, був в четвер 4 грудня ц. р. востаннє перед своїм від'їздом до Америки на 45-му з черги пленарному засіданні тієї конференції. Він ствердив, що впродовж 10-тимісячного тривання конференції і її 45 засідань єдиним „успіхом" був компроміс у справі форми конференційного стола. Зрештою, повну невдачу конференції спричинила „рішуча відмова другої сторони приєднатись до пошукування справедливого миру". Г. Ладж все ж висловив переконання, що „одного дня таки закінчиться В'єтнамська війна". Комуністи обмежилися на тому засіданні знову тільки до лайок на адресу американських „аґресорів" та південно-в'єтнамських „перекупних і злочинних лакеїв Америки".

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: Д-р Михайло Данилюк

ТРОМБОЗА АРТЕРІЇ НОГИ

Серед численних запитів, які ми одержали останніми місяцями, було чимало про болі в ногах, зокрема, такі болі, що нагадують собою т. зв. хворобу Бюрґера, про яку ми писали давніше. Деякі запити відносились і до цієї хвороби. Гадаємо, що ця стаття вияснить дещо з цієї проблематики.

Хвороба Бюрґера — це хронічна недуга артерій ноги, яка часто приводить до прикрих наслідків. Але вони майже завжди попереджуються болями, що тривають роками. Та є й інша недуга, яка має ще драматичніший перехід, хоч у дечому подібна до хронічної хвороби Бюрґера. Це — суто артеріосклеротична недуга ряду артерій, в тому числі окремих артерій ноги. Звуть її по-різному в різних частинах світу, а клясичною назвою є латинська: „артеріосклерозіс облітеранс". В англомовному світі її називають також оклюзивною хворобою судин.

Оклюзія — це повільна зміна в артеріях склеротичного характеру, яка з часом приводить до раптового замкнення артерії згустком крови. Стінки такої артерії щораз грубшають, твердішають, а в її проході накопичується товщ з кальцієм, внаслідок чого промір щораз вужчає. Кров пропливає такою артерією чимраз повільніше, приносячи менше й менше кисню та поживи м'язам, що їх ця артерія обслуговує. Стінки артерії в деяких місцях розщеплюються і в заглибинах кров затримується та гусне. Нарешті, якогось дня формується великий згусток, що замикає артерію повністю. Це явище звемо тромбозою.

На такий процес наражені багато артерій у людей з великим тисненням крови, з надмірною вагою, з високим вмістом холестеролу в крові, діябетом і т. д. Такий процес зустрічається в артеріях ніг далеко частіше, як це звичайно думали. Щойно модерними засобами встановлення діягнози виявлено, що тромбози у людей віком понад 60 років, а особливо після 70-го року життя — часте явище. Вдосконалена техніка впорскування в артерії речовини, яка дає на рентґені тінь, а з тим і високої якости знімку цілої артерії, у великій мірі облегшує розпізнавання недуги. Таке впорскування застосовують для дослідження сонної артерії на шиї при підозрінні мозкового удару, артерій нирок, аорти, артерій долішніх кінцівок.

Дослідження артерій ніг проводиться введенням через малий розріз відповідної речовини в клубову артерію. Ця речовина, протікаючи через цілу систему артерій ноги, дає можливість виявити тромбозу в якійсь її частині. Найчастіше досліджується стегнову, т. зв. феморальну артерію, яка постачає кров цілій нозі від стегна аж по стопу. У випадку хвороби тромбозу виявляють у верхній частині стегнової артерії між стегном і коліном.

Якщо тромбоза постала дуже високо, тоді ціла нога починає дуже боліти, стає блідою і температура шкіри раптом спадає. Операція, проведена протягом кількох годин після витворення тромбози, ногу може врятувати, інакше треба робити ампутацію.

Частіше тромбоза постає дещо нижче від того місця, де стегнова артерія розгалужується на глибоку і поверхневу — між коліном і стегном. Цю частину артерії хірурги можуть легко вирізати, а на її місце вшити або протезу, або — ще краще — частину вени з цієї ж самої ноги. Без вени нога може цілком обійтись, а перещеплена в артерію вона відновлює правильний кровобіг, повертає нозі силу і рятує її від ґанґрени.

При розвиненій склерозі стегнової артерії людина відчуває кволість м'язів ноги, зокрема при напрузі і ходженні. Коли ж постає тромбоза стегнової артерії, симптоми погіршуються: хворий при ходженні відчуває тоді не лише кволість, але й біль в нозі від коліна до стопи, зокрема в литці. Такій людині звичайно важко перейти один квартал, вона мусить зупинитись і відпочити. Ходить вона звичайно кульгаючи.

Тож причина всякого болю в долішній частині ноги, особливо в литці при ходженні, який втихомирюється в часі спокою, у людей віком понад 60 років мусить бути досліджена, бо сильний склеротичний процес стегнової артерії, а то й її тромбоза — не виключені. Чим скоріше встановити діягнозу — тим кращі наслідки операції. Такі операції сьогодні рятують тисячі людей від окалічення.

НАША ПОШТА

ВП. С. М., Рочестер. В Україні маріхуани не курили, а як там тепер з цією справою совєтська статистика не подає нічого. Отрута ця відома нам під назвою гашишу. Гашиш — це арабське слово, і прийшло, мабуть, до нас через Туреччину. Це та сама „славнозвісна" маріхуана, але приготована у вигляді смоляного екстракту з цієї самої рослини — індійських конопель. Цю саму речовину звуть в Індії „ганга". Опіюму також у нас не курили, але, на жаль, уживали в народній медицині. Знахурі бувало радили поїти малих дітей настоєм із зелених маківок, якщо діти були надто неспокійні або мали шлункові корчі, і це іноді давало фатальні наслідки.

БІЛЬШІ ПЕНСІЇ СОЦ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вашингтон. — Сенат хоче ще на цій сесії схвалити збільшення пенсій соціяльного забезпечення на 15 відсотків, і тому сенатори плянують законопроєкти про пенсії приєднати до податкового проєкту. Ціллю цієї акції є не тільки бажання сенаторів приспішити схвалення закону про збільшення пенсій соціяльного забезпечення, але і те, щоб Президентові було важче рішитися на поставлення „вета" проти податкового законопроєкту, бо цим „вето" Президент унеможливив би збільшення пенсій. Сенат, між іншим, проєктує, щоб старші особи, у віці понад 65 років, могли відтягти від оподаткування витрати, видані на ліки.

Інж. Зеновій Кохановський

СВІТЛЕ І БАГАТЕ МИНУЛЕ

(У 60-ліття Львівського УТТ і 20-ліття Філядельфійського Відділу ТУІА)

(2)

По більше як півторарічній солідній підготові 1-ий конґрес українських інженерів відбувся у Львові в днях 15 і 16 травня 1932 р. Очолили його в почесній президії проф. д-р І. Фещенко-Чопівський, у діловій — д-р Юліян Павликовський. На конґрес прибуло сто умандатованих делеґатів, які заступали біля 20 інженерських організацій Арґентини, Бельгії, ЗУЗ, Франції, Польщі, Румунії, ЗСА і Чехо-Словаччини.

За центр українського інженерського руху конґрес прийняв ЗУЗ і їх столицю Львів. Він рішив заснувати федерацію українських інженерських організацій вільного світу і схвалив статут, підготований Організаційною комісією УТТ. Поруч організаційних справ конґрес визначив напрямні праці для членства в ділянках: професійній, культурній, господарській і науковій. Зокрема, з огляду на спеціяльну ролю УТТ з його тривким осідком на ЗУЗ, конґрес доручив УТТ далі вести посилену акцію розбудови українського промислу, як бази для росту інженерських організацій, технічних наук і добробуту громадянства.

Заходи для створення федерації, внаслідок відмови польського уряду затвердити статут, не мали успіху. Інженерські організації на еміґрації, не мавши допливу нових членів, стали підупадати, деякі ліквідуватись. Реальним успіхом конґресу на довшу мету був поштовх до створення приватного промислу. УТТ створило Комісію розбудови українського промислу (КРУП), яка незабаром сильно поширила свою діяльність і заабсорбувала майже ввесь актив УТТ.

Заходами КРУП постав Промбанк, який організував капітали та переводив трансакції для підприємств. Багато інженерів, членів УТТ, заснували власні виробничі підприємства або були ініціяторами їх заснування і пізніше їх керівниками. Напередодні другої світової війни було вже понад сто нових виробничих підприємств на ЗУЗ. Ця діяльність УТТ не мала ексклюзивного характеру і захопила великі шари громадянства. З УТТ ішли пропаґанда, вишкіл робітників, поради, як творити промислові підприємства і ін.

Хоч на короткий час УТТ втратило дещо зі свого академічного характеру, хоч „Технічні Вісті" обнизили свій рівень до примітивних технічних проблем, ці втрати не були співмірні із зиском. Знайдено лік на безробіття інженерів, здобуто довір'я і вдячність громадянства.

З першим приходом большевиків на ЗУЗ багато інженерів зі Східньої Галичини подались до тієї частини Польщі, яку окупували німці, назвавши Генерал-Губернаторством. В той новотвір входили також українські землі Холмщина, Підляшшя і Лемківщина. На тих землях осіло багато інженерів, працюючи у фаховому шкільництві, кооперації і сільському господарстві. Незабаром новоприбулі інженери і ті, що працювали віддавна на тих теренах, створили УТТ з осідком у Кракові, яке очолювали по черзі інженери З. Кохановський і Р. Скочлополь. Створено відділи в більших скупченнях інженерів. УТТ згуртувало тоді біля 700 членів.

Всі жили надією на скорі переміни. В УТТ велася праця над вишукуванням, організуванням і збереженням усіх з того терену українських технічних сил для потреб у близькому майбутньому. Збирались матеріяли про стан господарства на Україні, про його майбутні потреби та про способи опанування його в майбутньому. Тим справам був присвячений З'їзд інженерів у Варшаві, яким проводив голова варшавського відділу УТТ, інж. Швед.

Професійні і наукові справи відійшли набік. Інженери посвячувалися актуальним громадським справам, співпрацюючи з Українським Комітетом, очолюваним проф. д-ром В. Кубійовичем. Вони брали участь в працях господарської ради, промислової комісії, комісії фахового шкільництва і ін., які існували при комітеті. За ініціятивою і заходами УТТ перебрано нечинну, добре вивінувану, технічну школу у Холмі і урухомлено її з поміччю власних фахівців під керівництвом інж. Тракала. Та школа зробила подвійну роботу: вишколила сотні української молоді, а заразом охоронила її від вивозу на роботи до Німеччини, від набору для обслуги протилетунських гармат або будови окопів. В тих дуже непевних часах концтаборів у розв'язуванні небезпечних проблем багато допомагали своїм досвідом і порадами сеньйори УТТ, проф. Б. Іваницький, проф. Н. Іванис та інж. В. Рижевський.

Вліті 1941 р. відкрилась дорога на рідні землі. Тоді поверталися інженери з т. зв. першої еміґрації до краю не дуже веселі. Вони вже знали, з якими намірами німецький окупант іде на схід.

У Львові відновлено УТТ, яке очолив інж. Євген Перхорович. Діяльність дуже обмежувала німецька влада. Проявлялась вона в удержанні високої технічної школи, на полі фахового шкільництва, в співпраці з ремісничим т-вом „Зоря" та на господарському секторі в керівництві муніципальними закладами, сільськогосподарськими установами, кооперативами та промисловими підприємствами, з яких більшість була під стислою контролею окупанта і не служила потребам громадянства. УТТ співділяло з Українським Центральним Комітетом, що його очолював д-р Кость Паньківський. Частина інженерів, яка пробувала протиставитись сваволі наїзника, впала його жертвою. Між ними інженери: Могильницький, Маслов, Пісецький, Теліга і ін.

Не минуло й трьох років, як большевицька інвазія знову спала на ЗУЗ. Останній голова УТТ інж. Прокопів, враз з інж. Е. Чайківським перевели його ліквідацію. Значна частина членства УТТ покинула рідний край.

Зацілілі від воєнної хуртовини інженери згромадились переважно в Австрії і Німеччині. По закінченні другої світової війни вони засновують УТТ в Німеччині з осідком у Мюнхені. Товариство очолили тоді проф. д-р Є. Вертопорох, як голова, і інж. І. Янович, як секретар. Ціллю товариства було зробити перелік українських технічних сил на скитальщині та старатись переселитись до вільних країн світу фаховими групами. Однак, у переселенчій акції УТТ не могло диспонувати, хоч і мало позитивні проєкти. Єдиному інж. М. Тимякові вдалося з цілою групою виїхати до Тунісу і там в місцевості Ассан побудувати велику гребло, що довгі літа свідчитиме про здібності українських інженерів і робітників.

Найбільше праці в період скитальщини інженери вложили на полі високого, середнього й фахового шкільництва. Завдяки їм реактивувались наші високі школи — Українська Господарська Академія, Український Технічно-Господарський Інститут, Висока Економічна Школа, усі в Німеччині. Українські інженери працювали викладачами у високій школі УНРРА, опісля ІРО, в таборових гімназіях та на фахових курсах.

СОЮЗОВІ ДІЯЧІ! ЩЕ ТІЛЬКИ ЧОТИРИ ТИЖНІ ТРИВАТИМЕ НАША ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ, ЯКА МАЄ ЗНАЧНО ЗБІЛЬШИТИ УНСОЮЗ. НЕ ЗМАРНУЙТЕ ВЖЕ АНІ ОДНОГО ТИЖНЯ, АЛЕ ПРИСВЯТІТЬ ВВЕСЬ СВІЙ ЧАС ТА ЕНЕРГІЮ ДЛЯ ПРИДБАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ЮВІЛЕЙ БАТЬКА-СОЮЗУ!

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

РІК XVI — ГРУДЕНЬ, 1969 — Ч. 9 (155)

Йосип Лисогір

НАШЕ НАЙБЛИЖЧЕ ЗАВДАННЯ

Одною із найприманливіших цілей Українського Народного Союзу в 1969 році було приєднати до діяльности нашого Союзу більше число молодих дорослих осіб. Всі ми тямимо популярне гасло „В пошані до піонерів — лицем до молоді", що його прийнято на початку цього року, як тему для всіх передбачених на терені ЗСА й Канади святкувань з нагоди 75-річчя УНСоюзу, як теж як сутній зміст наших щоденних дій. Покищо все ще не можна вповні оцінити успіхів тих наших заходів і чимало, очевидно, залежить від того, що станеться між нинішнім днем і нашою Конвенцією у травні 1970 року.

Коли студіювати нашу ранню історію, то видно виразно, що наш Союз заплянували, заснували й зорганізували головно молоді люди. Найбільшу частину наших перших іміґрантів, які прибували до цієї країни під кінець минулого сторіччя, становили недолітки, або молоді люди, що ледве покінчили 20 років. Їх безмежна енергія, здоровий ентузіязм і почуття власної гідности були тим корінням, з якого виросло наше сучасне громадське життя. Хоч вони не мали ще досвіду, проте вони зважилися взяти на себе відповідальність і тягарі, які були невідхильні при засновуванні громадських, релігійних, виховних і добродійних організацій, що їх вони вважали за конечні, щоб вести більш змістовне й задовільне родинне життя. Вони інстинктовно відчули, що їх індивідуальний розвиток і поступ у цьому Новому Світі залежний від узгідненої кооперативної акції та від сили громади. Тому вони захоплено й віддано присвятилися тому завданню.

Сьогодні, коли розглянемося за шляхами й способами, як покращати нашу долю, ми повинні поглянути на сторінку з нашої історії та звернутись за допомогою до нашої старшої молоді. Треба би підбадьорити молодих людей, щоб вони взяли на себе частину того завдання. І не слід дивитися на це, як на жест благородности збоку старшої ґенерації, а як засіб для самозбереження і ґарантію для майбутнього поступу. Кажуть нам, що багато наших проблем є плодом теперішньої ґенерації. Коли воно так, то стоїмо перед куди більш турботливими часами. Американський Департамент торгівлі недавно вирахував, що в нашій країні найшвидше зростає категорія людей в роках 18 до 34. Впродовж 10-ох найближчих років та група населення зросте з теперішнього стану 48 мільйонів до поверх 66 мільйонів, себто на поверх 37 відсотків.

Не тільки пересічний вік нашого населення стає молодшим, але й взагалі молодь дістає більшу освіту й більшу певність себе. Ці чинники впливають на біг історії і вони, очевидно, матимуть великий вплив на справи Союзу і на його дальший ріст. Насправді, ми повинні користати на тому явищі, бо ж молоді дорослі люди із понад пересічними фінансовими зобов'язаннями й побільшуваними родинами потребують більшої братської опіки й життьової забезпеки значнішими асекураційними сумами за можливо найдешевші оплати. Ми власне й даємо одне і друге.

Ото ж нашою проблемою є організувати в наших рядах ту щораз численнішу групу молодих дорослих людей. Очевидно, будемо потребувати для цього діла кваліфікованих організаторів. Будемо потребувати молодих людей, які матимуть зрозуміння проблем своїх колеґ й будуть промовляти до них зрозумілою мовою. Тому ми повинні приєднувати до нашого ділового апарату молодих дорослих людей. Кожний Відділ повинен вести таку роботу, щоб зацікавлювати й притягати до своєї діяльности молодих дорослих мужчин і жінок. Найбільш пригожий для цього час власне перед нами, бо річні збори й вибори урядовців відбудуться в усіх Відділах в найближчих двох і трьох місяцях. Будуть обрані теж делеґати на 27-му Конвенцію, яка відбудеться в Клівленді, Огайо, від 18 до 27 травня 1970 року.

Хтось може сказати, що молоді люди не зацікавлені в діяльності Українського Народного Союзу. Розумієно, що молодь має різні свої заінтересування і що УНСоюз не займає передового місця на її упривілейованій листі. Але це не значить, що не можна розбудити в ній того зацікавлення. Треба відповідно з'ясувати, що таке УНСоюз, і його відповідно зарепрезентувати. Маючи понад 88.000 членів, 460 Відділів в З'єднаних Стейтах і Канаді, понад 35.500.000 дол. маєтку, понад 120.000.000 дол. активного життьового забезпечення, щоденник українською і тижневик англійською мовами, місячний дитячий журнал, видавництво книжок включно з англомовною Енциклопедією України, табір для молоді, дім для старших віком осіб і щорічні курси українознавства — наш Союз має чим похвалитися.

Український Народний Союз не тільки дає найвидатнішу підтримку всім діям в українській громаді, але й постачає своїм членам життьове обезпечення за можливо найдешевші оплати. Послуги, що їм ми даємо нашим українським членам, стають неначе буденними і звичайними. Але їх значення для добробуту одиниць дуже велике й інколи вирішне. Молоді українські чоловіки і жінки, які намагаються використати свої таланти для того, щоб можна краще жити у цьому світі, можуть напевне знайти життьове задоволення, ба навіть уважати собі за честь, коли включаться в українські організації, які віддають послуги цілій нашій громаді. Ми з нашим Союзом є власне такою організацією і ми запрошуємо наших молодих дорослих людей приєднатися до нас та навіть перейняти у вас провід. Маючи їх в наших рядах, ми можемо куди більше вчинити для нашого народу.

СЕКРЕТАРІ УНС!

Придбайте в ці останні тижні року якнайбільше нових членів, щоб:

1. **Мати відповідну кількість дорослих членів для вибору одного, чи більше конвенційних делеґатів, а саме: 75, 150 чи 300;**
2. **Здобути додаткову секретарську винагороду (7%), якщо Відділ не матиме в цім році втрати в активних членах;**
3. **Виконати свою річну квоту нових членів;**
4. **Покрити всі втрати та придбати надвишку;**
5. **Виповнити свій особливий обов'язок у відношенні до УНСоюзу в його ювілейному році, допомагаючи йому видатно збільшитися.**

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній трирічній організаційній кампанії Українського Народного Союзу з метою збільшити кількість його членства до 100,000 у 1969-му році, в якому припадає 75-ліття УНС, окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді з УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої украдля їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваїнської громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Оленка, Андрій і Юрко Рудавські, діти д-ра Ярослава і Анни Рудавських, зі своєю мамцею. Всі вони члени 173-го Відділу УНСоюзу у Вілмінґтоні, Дел.

Олександер Музика, син Олександра і Анни Музиків, член 361-го Відділу УНС, Т-ва „Дністер" в Ню Йорку.

Богдан Р. Губаль, син Василя і Еви Анни Губалів, член 106-го Відділу УНСоюзу, Братства св. Миколая в Чикаґо Ілл.

Відділ ч. 368 ім. Миколи Лисенка в Маямі

Липень 1968 і 1969 рр. був важким місяцем для Відділу ч. 368, ім. Миколи Лисенка в Маямі, Флорида, бо від нас відійшов у вічність три члени.

1-го липня 1968 року прийшов до моєї хати Гнат Баранюк, колишній адвокат з Борщева, старшина Української Армії та учасник Визвольних Змагань, заплатив членську вкладку на рік 1969-70 і жартома сказав: „Ну, а що буде, як я завтра умру?.." Я відповів: „Решту віддадуть вашим спадкоємцям"... На другий день сталось лихо. Покійний був рілестейтом, і на другий день пішов із своїми клієнтами робити заключення контракту, а коли відходив — упав і доки його відвезли до шпиталю, умер на удар серця.

Ніхто не знає, що його чекає завтра. Цей приклад є осторогою для тих, хто махає рукою, як запропонуєш, щоб вступали до УНС. Розуміли це свідомі громадяни, такі, як бл. п. Г. Баранюк, який, приїхавши з Европи, взяв полісу забезпечення на 1,000 дол. на 20 років, а коли виплатив її, то взяв в 1967 р. знов на 1,000 дол. на 20 років, але, на жаль, відійшов від нас 2-го липня, а платив полісу лише 2 роки. Його дружина дістала від УНС 1,000 долярів і, звичайно, зворот членської вкладки. Не можна не згадати теплим словом п-і Анну Баранюк, яка в тяжкому смутку не забувала за інших. Одержавши чека, вона спитала, що мені належиться за турботи й мою роботу, а я відповів, що я не брав з жодного члена в такі хвилини грошей. Вона виняла 20 долярів і поклала на стіл. Я їй тоді сказав: „Якщо настоюєте на тому, то ми гроші відішлемо від вашого імени на потребу інвалідів, бо покійний був ветераном і був свідомим українцем". Пані Баранюк тоді виняла ще 5 дол. і була дуже задоволена, що це піде на інвалідів. На могилі покійного Г. Баранюка буде вирізьблений тризуб і військова медаль УНРади, а 25 дол. на Українських Військових Інвалідів уже вислані тим, які посвятили своє життя й здоров'я для свого народу. Похоронні відправи

(Закінчення на стор. 5)

16 ОСІБ, ЯКІ ДОПОМОГЛИ ЗРОБИТИ ЛИСТОПАД НАЙКРАЩИМ МІСЯЦЕМ 1969 РОКУ

Нижчеподані знімки познайомлюють велику союзову громаду, а з нею ще ширший український, громадський загал зі скромним числом шістнадцяти осіб, які так завзято й так успішно попрацювали в останнім місяці, що спільно придбали 239 нових членів, або одну третину всього здобутку 460 Відділів УНСоюзу в листопаді, який виносить імпонуюче число 655 членів. Якщо б за їх прикладом пішли всі союзові секретарі та інші діячі, то здобутки союзових членських кампаній збільшились би бодай у десять разів. Велика подяка і ще більше признання належиться цим справжнім будівничим УНСоюзу в його 75-річчя. Їх світлий приклад напевно потягне за собою десятки і сотні других союзових діячів й то ще в цім місяці грудні, перед закінченням ювілейної кампанії, за велике, на ювілейну міру, закроєне збільшення числа членів Українського Народного Союзу.

ЧЕМПІОНИ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1969 Р.

В. Гірняк (39) — Б. Зорич (20) — В. Дідюк (20) — І. Одежинський (17)

Е. Гомотюк (16) — М. Малинівський (14) — Р. Чучкевич (13) — Р. Крупка (12)

Ірена і П. Щерба (12) — І. Пригода (12) — Д. Дидик (11)

І. Скальчук (11) — Т. Шпікула (10) — П. Сильчак (10) — Е. Репета (10)

Ярослав Падох

ДБАЙМО ЗА СУСПЕНДОВАНИХ ЧЛЕНІВ!

Язва суспендованих членів в Українськім Народнім Союзі, подібно як у всіх інших забезпеченевих установах, не нова. Кожного року велика кількість членів найбільше ново-приєднаних, перестають платити вкладки і мусять бути припинені в членських правах. Це явище буває часовим, якщо член заплатить залеглі вкладки й йому привернуть усі права члена, але, на жаль, дуже часто стає тривалим, якщо член не платить вкладок так довго, що потім йому важко заплатити всю залеглість.

Суспенза членів є зарівно шкідливою для членів, як і для УНСоюзу. Член в часі суспензи може бути припинений в своїх членських правах, а коли він є зовсім новим членом і на його грамоті ще не вспіла призбиратися грошова резерва, або, якщо його грамота (наприклад термінова) не передбачує творення резерви, тоді, у випадку його смерти, його рідні можуть взагалі бути позбавленими допомоги з його грамоти.

Суспенза є також дуже шкідливою для забезпеченевої установи, зокрема такої, як УНСоюз, який дбає про об'єднання в своїм гурті якнайбільше членів не лише для фінансового, але й громадського добра. Найкращим прикладом на це є числа. Ось за останніх десять років УНСоюз придбав понад 44,000 нових членів, з яких понад 8,000 були суспендованими, бо не платили вкладок за забезпечення. Внаслідок суспензи тратимо приблизно одну п'яту частину нових членів й тому наш ріст йде так пиняво.

В великій мірі винуваті тут самі наші члени, які не доцінюють значення життєвого забезпечення для себе і своїх рідних. Але не меншу відповідальність за суспензи несуть також відділові секретарі, які не завжди належно дбають про стягання вкладок та, що не менш шкідливе, не дбають про відсуспендування тих членів, які підпали суспензі. На це вказують числа. Ось в цім році в місяці жовтні було тільки 31 членів втрати з приводу суспензи, а в травні було аж 160. Очевидно, що тут головну ролю відіграли секретарі, які подбали про стягнення вкладок в деякі місяці більше, а в деякі менше.

Заведім картотеку суспендованих членів

Очевидно, найкраще не допустити до суспензи. В цьому допомагає часте пригадування членам на письмі, усно чи телефоном, що час заплатити вкладку та вияснення, яку шкоду приносить чи може принести залягання зі заплатою вкладок. Але також після суспензи можна успішно боротися проти неї. Є секретарі, які після суспензи члена про нього забувають і тільки, як член самий принесе вкладку, вони його відсуспендовують. А так не слід поступати. Всі секретарі повинні вдержувати актуальні списки, а ще краще картотеку суспендованих членів і на її основі часто, найкраще періодично, найперше що місяця, а так бодай раз на три місяці, пригадувати членам, щоб заплатили залеглість та відновили своє забезпечення з усіми права-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ПРОТОКОЛ

НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ В ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ 5-го ВЕРЕСНЯ 1969

В нарадах узяли участь усі члени Екзекутиви: гол. предсідник Йосип Лисогір, заступники гол. предсідника інж. Степан Куропась, пані Марія Душник, Богдан Зорич і Володимир Сохан, гол. секретар д-р Ярослав Падох, гол. касир Петро Пуцило та гол. редактор Антін Драган.

І. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Наради відкрив гол. предсідник о год. 11:30 перед полуднем. Прийнято порядок нарад, запропонований гол. предсідником, а саме:

1. Відкриття нарад,
2. Справоздання членів Екзекутиви і гол. редактора,
3. Набуття оселі в околиці Чикаґа,
4. Справоздання про участь в Канадійському Фестивалі та День УНС на ньому,
5. Організаційна кампанія в ЗСА і Канаді,
6. Визначення репрезентантів УНС на краєві конвенції і ін.,
7. Закриття нарад.

Після відкриття нарад приступлено до звітування членів Екзекутиви.

2. СПРАВОЗДАННЯ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ І ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Господарські справи

Головний касир Петро Пуцило склав справоздання з діяльности фінансового відділу УНСоюзу за час останніх нарад Екзекутиви, що відбулися 15-го липня ц.р., та дав загальний огляд стану УНСоюзу і його фінансової діяльности. Він подав, що з кінцем липня ц.р. майно УНСоюзу підвищилося до суми $35,267,480.59, тобто перейшло тридцять п'ять мільйонів долярів. За перше півріччя УНСоюз одержав $1,450,000.00 з вкладок за забезпечення членів, $532,484.00 з відсотків за бонди та $244,982.00 з відсотків за гіпотечні (морґеджові) позички. Включаючи прибутки „Союзівки" та Видавництва, прибутки в першім півріччі виносили $2,602,591.00. В тому ж самому часі інвестовано в цінних паперах (бондах), гіпотечних позичках, позичках членам на підкладі резерв на їх грамотах і ін. суму $2,227,378.00. Після загального огляду фінансової діяльности УНСоюзу, гол. касир склав справоздання про нові інвестиції у звітовому часі в бондах та морґеджах, а саме:

Закуплені бонди:

75 m Royal Trust Co. 7.75% Guarantted Invstmnt Recpt due Sept. 22, 1969	$ 75,000.00
120m U.S. Treasury Bills 6% due Sept. 25, 1969	119,040.00
50m Amer. Investment Co. 8¾% Notes due Aug. 1, 1989; Yield — 8,80	49.750.00
Разом:	$243,790.00

Доспілі бонди:

50m Hydro-Electric Power Comm. of Ontario, 4¼% due July 15, 1969	$ 49,989.25
75 m The Royal Trust Co., 7% Guaranteed Invstmnt Recpt due July 23, 1969	75,000.00
Разом:	$124,989.25

Уділені морґеджі:

1692 Featherstone Dr., Ottawa, Ont., Can.	$27,500.00
1839 Camborne Crescent, Ottawa, Ont., Can.	34,000.00
341 Hoffman St., Kitchener, Ont., Can.	25,000.00
154 & 156 King St., N., Waterloo, Ont., Can.	30,000.00
493 Central Ave., New Haven, Conn.	18,200.00
138 Tiago Ave., Toronto, Ont., Can.	16,000.00
2345 W. Cortez St., Chicago, Ill	14,000.00
Lots 11 & 12 Rolling Drive, Whiteland Place, West Whiteland Township, Pa.	22,400.00
Разом:	$187,100.00

Після цього гол. касир подав деякі завваги щодо виконування бюджету, вказуючи, що деякі суми, схвалені в бюджеті, вже були перевищені в першім півріччі й тому у півріччі другім треба такі видатки зменшити. На цьому він закінчив свій фінансовий звіт.

Організаційні справи.

Звіт з виконання обов'язків головного секретаря та керівника організаційного відділу головної канцелярії склав гол. секретар д-р Ярослав Падох. Він ствердив, що за вісім місяців УНС придбав 2,771 нового члена, що в порівнянні з минулим роком дає зріст на 295 членів, або 12%. Хоч втрати в цім році є куди більшими, як в минулих роках, бо знаходимося в найбільш критичному році 20-річчя прибуття нової іміграції, якої 20-річні грамоти масово дозрівають, то ми зуміли покрити всі втрати в членах й ще придбати невелику надвишку: 100 членів. Загальний стан членів з кінцем липня виносив 88,366. Зваживши, що впродовж цілого минулого року УНСоюз придбав був 3,872 нові члени та що в цім році ще залишилося чотири місяці для організаційної праці, є оправдана надія здобути в цім році куди кращі організаційні успіхи, як у році минулім, хоч треба, як звичайно при кінці року, рахуватися зі збільшеними втратами в членах. До дотеперішніх успіхів причинилися видатно організатори, які здобули дуже прикладне число членів: В. Дідюк (163), Е. Репета (108), С. Гавриш (57), В. Квас (42), М. Семків (39), Турко (34), Є. Омельченко (31) і ін. Між Округами надалі перед веде Філядельфія (247 членів), а за нею Ню Йорк (221), Дітройт (184), Торонто (165) і Нюарк (144). Останньо підготовано масову осінню кампанію, яка розпочалася 12 вересня й триватиме до половини листопада, а посередньо до кінця цього ювілейного року. Впродовж приблизно шести найближчих тижнів відбудуться окружні, організаційні збори 27-и Округ за співучастю членів екзекутиви, обласних організаторів та гол. урядовців даних Округ. Метою цієї надзвичайної кампанії є видатне оживлення організації членів та запевнення повного успіху цьогорічної кампанії. Проголошення цієї кампанії підготоване на цілу сторінку „Свободи". Від останніх нарад екзекутиви відбулися: перевірка Відділів стейту Коннектикат при співучасти голови Округи проф. І. Телюка; перша конференція обласних організаторів, які мали змогу обмінятися своїм багатим досвідом; зладжено

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПРОТОКОЛ

(Закінчення зі стор 3-ої)

піврічну статистику з підсумками праці Відділів, з поданням їх квот, нових членів та чи Відділи зросли чи зменшилися, яку вислано всім Відділам; вислано заохоту Відділам користати з високих бонусів, призначених за більше число членів і вищу суму забезпечення; переведено листування з бувшими чемпіонами, членами Клюбу Заслужених Союзовців та т. зв. будівничими УНС; віддано до друку ювілейну афішку; приготовано серію карток для вжитку секретарів, ґратуляційних, кондоленційних і ін.; підготовано виступ української танцювальної групи на концерті Крайового Братського Конґресу Америки в часі його конвенції в Бостоні; пороблено заходи для заснування нового Відділу при баптистській церкві в Клівленді; поширювано ювілейні видання УНС; підготовано матеріяли до „Трибуни УНС" і ін. Також продовжувано заходи для об'єднання з одною з українських братських льокальних установ; виготовано проєкт двох культурних конкурсів молоді УНС; приготовано до друку протоколи річної наради Головного Уряду та Екзекутиви й виконано ряд інших секретарських та організаційних орудок.

Справи рекордового відділу

Заступник гол. предсідника Володимир Сохан, який кермує Рекордовим Відділом, подав числа членства за станом з 31-го липня 1969 року: 88,366 в загальному та 75,842 в активному членстві. Він згадав теж сподівані числа стану членства на 31-го серпня 1969 року, що за незакінченими і ще не провіреними підрахунками дали б у загальному 88,395 членів. В серпні було приєднано 361 нового члена, в тому 84 в деп. молоді, 239 в деп. дорослих та 38 акцидентових грамот забезпечення. В серпні, як і в попередньому місяці, згідно з передбачуваннями, відійшло знову велике число членів із виплаченими грамотами, що разом з іншими втратами в членстві сильно зменшило числа здобутків нових членів у цих літніх місяцях. Липень і серпень принесли разом 778 нових членів.

В дальшому Вол. Сохан звітував про праці Рекордового Відділу, що їх виконувано на час помимо вакаційних відпусток. При цьому він згадав, що через неповний склад службовиків звітодавець знову не відбув своїх вакацій, як це теж було в попередніх роках. Нав'язуючи до близького вже початку будови нового приміщення Головної Канцелярії, В. Сохан поінформував, що він вже виготовив проєкт розмірів кімнат Рекордового Відділу з точними даними потрібного місця для службовиків, машин та шаф із картотеками і документами забезпечення. Він подав звіт із студій над механізацією деяких ділянок праці Головної Канцелярії у зв'язку із появою на ринку нової системи машин ІБМ, та вияснив, що їх вживання в УНСоюзі залежне від того, наскільки ці коштовні машини зможуть бути використані для виконування різних праць. Від попередніх нарад Екзекутиви, як інформував В. Сохан, відбулися дві події, які заслуговують на згадку у звіті, а саме наради з обласними організаторами, на яких звітодавець реферував справи Рекордового Відділу (оформлювання аплікацій нових членів та обслуги секретарів), та тенісові і плавацькі першості Української Спортової Централі Америки і Канади, які відбулися останнього „вікенду" на Союзівці. В цих змаганнях взяло участь рекордове число змагунів і були вони одними із найбільше успішних. Змагання пройшли під знаком молоді, яка стала численно до плавацьких змагань, та під знаком 75-річчя УНСоюзу, яке підкреслювали організатори змагань з КЛК Ню Йорк, та яке відзначила Українська Спортова Централя Америки і Канади передачею УНСоюзові таблиці із признанням і подякою за виконану працю для молоді і спорту. Згадав теж В. Сохан, що він одержав таблицю від УСЦАК з нагоди його 20-річної праці редаґування спорту в „Свободі". Змаганням приглядався Владика Иосиф Шмондюк, який прибув на Союзівку із оселі СУМА, на якій він брав участь у Всеамериканському Здвизі СУМА. В. Сохан був теж на офіційній частині Здвиґу СУМА, як репрезентант УНСоюзу.

Канадійські справи

Заступник головного предсідника і директор Канадійської канцелярії Богдан Зорич звітував про широку діяльність на організаційному полі УНСоюзу в Канаді. До кінця липня ц.р. Відділи УНСоюзу в Канаді придбали 442 нові члени, виконавши цим на понад 50 відсотків наміченого на цей рік організаційного пляну. Придбаними членами покрито всі втрати в членах й залишилася ще надвишка в числі членів, тобто число членів УНСоюзу в дальшому росте. Підготовано плян осінньої кампанії, в рямцях загальної кампанії УНСоюзу, який буде переведений в співпраці з усіми головними урядовцями Канади, а зокрема при помочі головного радного й обласного організатора Василя Дідюка. Для справного діяння потрібна зміна ряду секретарів Відділів, яку в міру можливости підготовано. Потрібні поїздки в терен на Захід і Північ Канади, які вставлено в плян праці на останні місяці цього року. Підготовляються нові відділи УНСоюзу на терені Канади. В цім році заложено новий Відділ ч. 441 в Ріджайні та получено з іншим Відділ ч. 491 в Монтреалі. В дальшому звітодавець інформував про свої організаційні поїздки; про участь в першій Конференції обласних організаторів, яка відбулася впродовж двох днів в головній канцелярії та про свою участь у святкуваннях УНСоюзу в Давфині. Загальними заввагами про стан УНСоюзу на терені всієї Канади та можливості дальшого росту УНСоюзу в цім краю Богдан Зорич закінчив звітування за час від останніх нарад Головного Уряду.

Справоздання заступниці гол. предсідника пані Марії Душник

Заступниця гол. предсідника пані Марія Душник склала справоздання зі своєї організаційної і громадської діяльности у звітовому часі. Вона інформувала про участь у величавому українському фестивалі в Давфині, в межах якого відбувся також ювілейний Союзовий День. В тому часі вона взяла участь у пресовій конференції, в програмі фестивалю, в параднім поході його учасників, в Службі Божій, що її на Союзовім Дні відслужив Митрополит Владика Максим і ін. Вона поширювала в часі Фестивалю видання УНС, поглиблювала знання про УНС та нав'язала чимало зв'язків з тамтешними українцями. Також промовляла на радіостанції про УНСоюз, а зокрема про працю жінок в ньому. В дальшому вона взяла участь в річних спортових змаганнях на Союзівці в часі Дня Праці, беручи живу участь у всіх зв'язаних з ними імпрезах, а зокрема роздала переможцям нагороди, зготовані УНСоюзом, а також сама брала участь у тенісових змаганнях уже 14-ий рік підряд. Вітала в часі змагань Владику Иосифа зі Стемфорду, взяла участь у вступній лекції курсантів українознавства на Союзівці і промовляла до них, а також була приявною на закінченні курсів. Написала декілька статтей до „Українського Тижневика" на союзові теми, організувала членів і продовжує старання в тому напрямі та підготовляє ювілейний День Жінки УНСоюзу, який відбудеться 19 жовтня ц.р. на Союзівці та буде попереджений змаганнями організаторок-жінок для придбання нагород за найбільшу кількість придбаних до часу Дня членів. Репрезентувала УНС на Здвизі СУМА в Елленвіл та брала участь в позасоюзовому житті, зокрема була активна в відміченні Тижня Поневолених Націй, у Федерації Жінок-Республіканок, брала участь у зборах Жінок Різних Націй у Вашингтоні і чимало інших.

Справоздання заст. гол. предсідника інж. Степана Куропася

Заступник головного предсідника інж. Степан Куропась звітував про свою працю, союзову і громадську, за час від останніх нарад Екзекутиви. В тому часі він репрезентував УНСоюз на здвизі українців ЗСА і Канади, що відбувся заходами ОДВУ і УНО в Дітройті з нагоди 40-річчя ОУН, та на конференції ОДВУ і братніх організацій, яка відбулася в часі Дня Праці в Лігайтоні. На обох імпрезах він вітав учасників від УНСоюзу та інформував про його працю та вагу членства в нім для всієї нашої громади. В Чикаґо він вишукував нові об'єкти, які відповідали б вимогам місцевої союзової вакаційної Оселі та організував нових членів, яких останньо здобув 4. Дбав про підшукання нових секретарів до деяких Відділів в Чикаґо, щоб оживити їх працю, зокрема збільшити їх членство. Дожидають у Чикаґу прибуття на працю нового обласного організатора Євгена Репети, що допоможе Окрузі збільшити її здобутки. На кінець звітодавець широко обґрунтував потребу набути в скорому часі відповідну посілість для вакаційної Оселі УНС, яка є необхідною для Середнього Заходу, як необхідною є „Союзівка" для Сходу.

Справоздання головного предсідника Иосипа Лисогора

Головний предсідник Иосип Лисогір дав загальний огляд стану та праці УНСоюзу від останніх нарад Екзекутиви. В першу чергу він інформував про стан справи придбання нового приміщення для головної канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сиґі. Йдучи за формальними вимогами права та місцевими приписами перебудови міста, треба було зорганізувати „Українську Корпорацію Перебудови Міста", яка мала б стати формальним фласником набутої під дім площі, а тим самим і запляннованого будинку. Підготовляється контракт купна площі під будову від одного з місцевих банків та плян будови, який має бути запропонований міській раді для затвердження, до кінця листопада ц.р. Після цього можна буде приступити до безпосередньої підготови будови дому. Пляни мають бути виготовані до кінця квітня 1970 р., а будинок, який передбачується на 15 поверхів, мав би бути закінчений приблизно за півтора роки. Три поверхи мали б служити для цілей канцелярії УНСоюзу і „Свободи", а інші були б винаймлені під бюра. В дальшому звітодавець інформував про загальний стан цьогорічного сезону на Союзівці, яка до кінця серпня ц.р. мала кругло $279,000 прибутку, тобто на яких 13 відсотків більше, як у минулім році в тому часі, але водночас збільшилися значно видатки; про видавництво „Свободи", в якому не зайшло помітних змін; про конференцію обласних організаторів, в якій він брав участь; про Високошкільну Фундацію в Канаді і її проблеми та інші справи. Зокрема гол. предсідник обговорив плянований на 13 і 14 вересня ц.р. Союзовий День на Союзівці.

Справоздання гол. редактора Антона Драгана

Звітування закінчив гол. редактор Антін Драган, не тільки поінформувавши, але й показавши членам Екзекутиви надіслані з університетського видавництва в Торонті „зломані" вже сторінки поодиноких розділів другого тому монументальної англомовної Енциклопедії Українознавства під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича. Енциклопедія є вже в останній технічній стадії підготови до друку та має появитися вже на книгарських полицях в лютому 1970-го р. Друкуться вже також 6 великих кольорових мап України, що мають бути додані до Енциклопедії. Так після майже 20 років наполегливої і скомплікованої праці цей найбільший видавничий плян УНСоюзу, що коштуватиме майже чверть мільйона долярів, добігає до свого успішного завершення. Звітодавець в дальшому поінформував Екзекутиву про працю і проблеми періодичних публікацій УНСоюзу, про схвалену вже публікацію медичного довідника „На медичні теми" д-ра Михайла Данилюка та ряд інших публікацій.

3. НАБУТТЯ ОСЕЛІ УНСОЮЗУ БІЛЯ ЧИКАҐА

Головний предсідник Иосип Лисогір поінформував, що, згідно з ранішою ухвалою Екзекутиви про рішення набути оселю неподалік Чикаґа, повідомлено всіх членів Головного Уряду з проханням висловити свій погляд на цю справу. На заклик Екзекутиви відгукнулися 19 головних урядовців, з яких 6 висловилося за купном оселі, а 11 проти купна пропонованої посілости, 7 урядовців не відгукнулися. Інж. Степан Куропась поінформував про можливість набути іншу посілість, меншого розміру та за нижчу ціну, віддалену на одну годину їзди від Чикаґа. В цій справі не винесено остаточного рішення.

5. ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ ТА СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ В ДАВФИНІ

Головний предсідник Иосип Лисогір склав справоздання з участи делеґації УНСоюзу в українському Фестивалі в Давфині, в Канаді, в межах якого також відбувся День УНСоюзу. Фестиваль тривав від 1 до 3 серпня ц.р., а Союзовий День відбувся в дні 3 серпня, в часі якого відправлено Служби Божі та відбулася відповідна програма. Службу Божу католицького обряду відслужив Митрополит українців-католиків Канади Преосв. Максим Германюк. До складу репрезентації УНСоюзу входили Иосип Лисогір, Марія Душник, Богдан Зорич, мґр Іван Геврик, проф. Мирон Куропась, Василь Дідюк, Дмитро Попадинець і д-р Михайло Данилюк. Делеґація присвячувала час для познайомлення учасників фестивалю з УНСоюзом та його службою для української громади. Схвалено влаштовувати щороку Союзовий День у Веллі Ривер, коло Давфину. Докладний опис фестивалю та союзового дня був поданий у „Свободі".

4. ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ

Головний секретар д-р Ярослав Падох доповнив плян дальшої праці в наступних місяцях в організаційній ділянці, поданий у його звіті з діяльности. Головну вагу скеровано на підготову енерґійної і успішної осінньої кампанії, яка обійме цілий край, як ЗСА, так і Канаду, крім кількох, найдальше від центру віддалених, Округ. Вже починаючи від 12 вересня ц.р. відбуватимуться масові окружні збори 27-и союзових Округ, в яких візьмуть участь також місцеві головні урядовці та члени Екзекутиви. В програму зборів ввійде точна аналіза дотеперішньої праці Відділів та її вислідів і встановлення докладного пляну дальшої діяльности, з метою виконання до кінця року всіх завдань з повним успіхом. Покриття всіх втрат та придбання надвишки членів — це головне завдання осінньої кампанії. Виготовано список всіх проблем, які слід піднести та передискутувати на зборах, і встановлено, хто з головних урядовців, зокрема з членів Екзекутиви, візьме в них участь. Збірне оголошення цих масових зборів на повних сторінках „Свободи" поінформує союзовий загал та громадянство про цю акцію УНСоюзу та заохотить його скористати з неї для забезпечення в УНСоюзі та підвищення дотеперішнього забезпечення. Схвалено цей організаційний плян, а зокрема схвалено підготовити ювілейні пам'яткові відзнаки трьох родів: золоті, срібні і мідяні для найкращих організаторів й приділити їх тим, які впродовж цього року здобудуть для УНСоюзу 10, 25 або 50 чи більше нових членів. Схвалено надрукувати ювілейну афішку та призначено три нагороди для найкращих організаторок-жінок, які до Жіночого Союзового Дня, що відбудеться 19 жовтня на Союзівці, здобудуть найбільше членів. Схвалено заохотити обласних організаторів пройти курси братського забезпечення та оплатити їх кошт і ряд інших справ організаційного характеру. Після цього директор Канадійської канцелярії Богдан Зорич доповнив загальний організаційний плян праці пляном діяльности Відділів на терені Канади. У зборах трьох східніх Округ візьмуть участь директор канцелярії Б. Зорич та обласний організатор В. Дідюк, а в праці на терені монтреальської Округи допомагатиме місцевий головний радний Дмитро Попадинець. На Заході працюватиме головний контролер мґр Іван Гверик, а крім того туди виїде на двомісячну поїздку Богдан Зорич, щоб відвідати всі найдальше висунені Відділи та оживити їх працю й підшукати нових працівників на організаційному полі, а особливо допомогти у збільшенні союзових членів. Заплянновано також поїздку обл. організатора Василя Дідюка на Північ Канади, Відділи якої потребують особливої допомоги. Крім того в його особливій опіці будуть Відділи на терені східніх Округ, зокрема в Монтреалі і Торонті. Після дискусії схвалено плян праці на терені ЗСА і Канади.

6. ВИЗНАЧЕННЯ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ НА КРАЙОВІ КОНВЕНЦІЇ І ІН.

Розглянено запрошення на різні крайові, річні конвенції й збори, які відбудуться в Дні Праці або в найближчому часі й призначено на них репрезентантів УНСоюзу. У зв'язку з ними м. ін. схвалено видати до загалу членів УНСоюзу заклик узяти участь в X Конґресі УККА та у відміченні 25-річчя ЗУАДК. Схвалено також взяти участь в річній конвенції Крайового Братського Конґресу Америки і Канади, яка відбудеться від 29 вересня до 1-го жовтня в Бостоні та апробовано участь головного секретаря і члена екзекутиви Братської Секції того ж Конґресу в її нарадах 11 вересня в Дітройті. Відкладено на пізніше визначення делеґації УНС на X Конґрес УККА.

7. ЗАКРИТТЯ НАРАД

Після поладнання деяких поточних справ та схвалення привіту УНСоюзу в конвенційнім журналі УККА головний предсідник закрив збори о годині 5-ій вечором.

ЯРОСЛАВ ПАДОХ,
головний секретар

ОКРУГИ УНСОЮЗУ!

Подбайте ще перед закінченням 1969 року, щоб:

1. **Всі Ваші Відділи виконали свої повні річні квоти;**
2. **Щоб у Вашій Окрузі не було такого Відділу, який не придбав би нових членів;**
3. **Щоб всі Ваші Відділи збільшилися, не маліли;**
4. **Щоб Ваша Округа здобула одну з трьох почесних плякет за:**
   - **а) Найбільшу кількість нових членів;**
   - **б) За найкраще відсоткове виконання квоти;**
   - **в) За найбільшу кількість організаторів, які здобудуть бодай 10 членів.**

Цей важливий, ювілейний і передконвенційний рік УНСоюзу вимагає від усіх нас подбати про дальший, видатний зріст та розвиток УНСоюзу!

В. Дідюк

З ВАЛІЗКОЮ В РУКАХ

На день 30 вересня 1969 р. були призначені Збори Монтреальської Округи, Відділів УНС. Обов'язково на них треба бути. У програмі нарад: посилення організаційної осінньої кампанії у цьому не тільки ювілейному, але й передконвенційному році. Голова округи головний радний п. Д. Попадинець та всі активні союзові діячі докладають всіх сил і старань, щоб їх округа, як кажуть, „не пасла задніх". Вправді сьогоднішня Квебецька атмосфера, зокрема у Монтреалі, не найкраще сприяє кожній громадській праці, а в тому і праці для УНС. На кожному кроці відчувається якийсь нервозний стан. Французькі сепаратисти хоч їх, здається, і невелика кількість, вміють сполучувати свої ідеї відділення Квебеку від решти Канади з елементами французької ідентичності, культури, мови і, як вони кажуть, свободи. В тому напрямку, здається, є однозгідні всі квебекські французи. Оправдуючи і заправляючись ніби у правильних і слушних своїх домаганнях, часто забувають, чи то буде добре чи зле, чи зможе Квебек дати собі раду як самостійна держава? Вони і не думають навіть про те, хто дальше міг би давати такому великому відсоткові з великими родинами „велфар"? Не думають вони і над тим, де будуть працювати і що будуть робити, якщо б з Квебеку відтягнула свої великі капіталовкладання Америка і Канада? Сепаратисти підсилені іззовні, вміють грати на емоціях! Ми, українці, добре знаємо з власного досвіду, як нам комуністи обіцяли землю і заводи та рай на землі, а створили пекло. На жаль, не знає того пересічний француз з Квебеку, і коли їде на вишкіл підривної роботи для своєї таки країни до Куби, то, власне, думає про „рай"... Ясно нам, хто стоїть за такими „вишколами", хто стоїть за страйками і авантюрами, для якої „самостійності" підготовляють безкритичних сепаратистів, а практичні дії вказують, якими шляхами будуть вони її здобувати. Чи не характеристично пов'язане і страйк поліції, страйк пожежників, страйк електричних робітників, шпиталів... а при тім „революція": палення автобусів, руйнування майна, биття вікон, розкрадання людського надбання та дикий вандалізм у 20-му сторіччі. Оттак мала б народжуватися нова „народоправна самостійна Квебецька держава"! Був я наочним свідком цих „народин" свободи французів, на щастя, якимось чудом не досягнула вона мене, хоч перебував я в одному з недалеких від подій готелі. Дякую Богу, що не зазнав я ще одного „визволення" вже тут, на вільній канадійській землі. Такі і подібні явища в Монтреалі — щоденні.

Зрозуміла річ, що в таких обставинах не все легко приходиться провадити організаційну працю. Кожний живе думкою: чи я знаю, що буде завтра, може ще й тут прийдеться шукати нового пристанівку?.. Здавалось би, що негарні і невеселі дні переживає наша досить велика громада. Є песимісти, є оптимісти, а життя тим часом пливе своїм, хоч можливо й неспокійним, руслом. Добре працюють і розвиваються наші різні організації. Активно діє КУК, наші парохії. Нові пляни і ідеї мають окремі організації. Йде рух у Монтреалі за постановку опери „Анна Ярославна". СУМ з організаціями Визвольного Фронту відбудовує свою виховну оселю „Верховина" та заплянував побудову великого і модерного „Дому Молоді", для чого придбано вже певну суму гроша і під кожним оглядом добру і репрезентативну площу. Йдуть старання для одержання гіпотечної позики з УНСоюзу.

Окружні збори відділів відбулися. Активну участь взяли в них майже всі відділи, з своїми секретарями, головами та членами управ. По доповідях, які виголосили заст. гол. предсідника дир. Б Зорич і я, та активній дискусії, відповідях і реасумуванні гол. рад. п. Д. Попадинця, всі присутні прийшли до переконання і винесли тверду постанову: докласти всіх старань, щоб збільшити членство округи! Мені прийшлося на місці опрацювати „календарець" співпраці із окремими секретарями, а опісля її конкретної реалізації відвідувати окремі родини. З великою допомогою організаційного референта округи п. П. Дубаса, секретарки відділу 465 у Лашинах пані Т. Мороз, голови п. О. Дячишина та заступника п. Біжака, секретаря відділу 448 на ЛяСалле п. М. Перейми, секретарки відділу 473 п-и В. Баніт та інших — організаційна праця увінчалася успіхом, а округа значно збільшила своє членство. Багато у практичному аспекті допомагав голова відділу 471 п. проф. М. Андрухів. Окремі зустрічі і практичні вказівки для інших секретарів були підготовою для оформлення додаткових членів. Значно збільшила кількісно свій відділ секретарка відділу ч. 492 п-і Шульгин в Оттаві. До активної підготови у приєднані нового членства взялися пані Б. Мельник, секретарка відділу 434, та секретар відділу 474 п. І. Куць. Є надія, що Монтреальська округа значно зросте. Значно збільшив членство округи відновлений відділ ч. 443 у Руан-Норанді.

Крім органнізаційної праці, відбуто ще кілька додаткових зустрічей із визначнішими світськкими і духовними провідниками Монтреальської громади та відвідано Сумівську Оселю „Верховина". Чудовий соняшний осінній недільний день. Домовившись з орг. реф. округи п. П. Дубасом, ми таки зараз по Службі Божій вибираємося у дорогу. Залишаємо гамірне місто, вимингаючи два-три села, мчимо вигідно-розкішною автострадою у спокійні Лаврентійські гори. Тільки 55 миль, і ми на крутих, гейби Підкарпатських, дорогах, з горбків яких простягається чудовий вид на оселю „Верховина". Різнокольорові листки блищать у проміннях осіннього сонця і немов тканий килим вкривають „горбки і низи", — там сумівська „Верховина". В'їжджаємо у долину, а на уста само напрошується: „Верховино, світку ти наш, гей, гей як у тебе мило!". І, дійсно, тут мило! Рух і життя! Понад 50 осіб віддають свій відпочинок для відбудови спаленої оселі. Власний тартак достачає досить будівельного матеріялу з таки свого ж лісу. На тартаку рух, яким керує п. Шнурівський, визначний бизнесмен і громадянин. Майстерськими роботами керує досвідчений майстер, він же і голова Осередку, п. П. Кінах. Не марнують часу й інші. Між ними багато моїх знайомих: п. Гук, п. Безпалько, п. Кушнір і багато ін. У всіх бадьорість і завзятість ще краще відновити і збудувати оселю.

Перекинувшись кількома словами з працюючими і побажавши їм найкращих успіхів, хочу цей раз таки докладно оглянути оселю СУМ. Прямуємо доріжками до розбудованого „Українського Села", минаємо горби і долини, аж до самої річки. По дорозі зустрічаємо багатьох знайомих. Любуюсь прекрасним краєвидом і лагідним, вже не пекучим, осіннім сонцем. З п. Дубасом обговорюємо різні-прерізні справи, зосереджуючи таки увагу на справах УНС та „Верховини". 26 червня 1969 р. на оселі сталося велике нещастя, бо злочинно-ворожа рука у вечірніх годинах знищила вогнем сумівське добро. Згоріли два великі будинки у півгодинному проміжку часу, за яких 400 метрів один від другого, з повним устаткуванням! Від довголітньої праці сумівських рук осталися тільки згарища. Із смутком і сльозами в очах ходили довкола руїн ті, що довго творили-будували своїм потом і працею цей чудовий клаптик України на чужині. Але не поконати духа сумівців! Немов на поклик, відгукуються друзі-сумівці: „Не здаємось, те, що знищила неприхильна нам ворожа рука, — відбудуємо ще краще!" Заворушилась уся громада. З матеріяльною допомогою прийшли окремі організації, установи та особи. Фінансова допомога і дарова праця роблять своє. Немає вільної хвилини, щоб десятки рук не працювали при відбудові. Велика модерна заля з приміщеннями, кухнею і їдальнею майже закінчена. Другий будинок розпочато фундаментами. Дійсно, усе подивугідне. Але видно вже така наша доля. Вийшли ми із Рідної Землі, на якій спалено наш рідний дім, нашу Державу, але ми поклялися здобути і відновити її та передати нашим дітям і нащадкам навіки вільну і незалежну. Спалення „Верховини" у мініятюрі символізує нашу працю, наші змагання. І доки у наших і наших дітей серцях жевріє образ живої, гордої і нескореної України, то ніяка сила не спинить і не знищить нас. Вірю, що у скорому часі „Верховина" буде відбудована ще краще як досі, а далі українська громада в Монтреалі буде відкривати і тішитися новим великим модерним „Домом Молоді".

З такими й іншими думками-міркуваннями проходила наша розмова, під час якої ми і незтямились, обійшовши вже добру половину просторів оселі. Дійсно, чудова! У нашій мандрівці зустрічаємось із багатьма, що так як і ми ще перед зимою і снігом, прийшли чудового недільного пополудня, щоб натішитись і налюбуватись красою своєї „Верховини". Сходимо і ще раз приглядаємось до завзятої праці багатьох рук. Ще кілька слів прощання, усміхів та добрих надій, сідаємо до авта, щоб під вечір заїхати до Монтреалю, де чекають нас ще інші організаційні обов'язки. Походивши годинами по чистому і свіжому повітрі та заспокоївши нерви від „революції", яка відбувалася у переднедільних днях, я неначе віджив, а, сівши до авта, з найбільшою приємністю б заснув, якщо б не мій друг п. Дубас, який напевно зробив би це саме. Одну справу тоді не можна було б полагодити: хто був би нам за автоводія, коли б обоє гарненько поснули? Скоро ми знову відновили нашу розмову, знайшли найцікавіші теми, а опісля навіть з веселим підспівуванням добились до Монтреалю. Ще кілька днів праці. Відвідини, зустріч і гостина у моїх давніх близьких краян П-ва Бачинських, і я залишав Монтреаль з переконанням: українська громада тут буде жити і розвиватися, без огляду на обставини і трудноші. Дійсно, у Монтреалі є гарні, щирі й віддані українській справі люди, з якими було приємно тепер, та буде і в майбутньому, працювати.

Богдан Зорич

ДАВФИНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ ПІД ЗНАКОМ УНС

Хоч на перший погляд могло б здаватись, що між Українським Фестивалем у Давфині і Українським Народним Союзом з Джерзі Сіті небагато спільного і тому не легко виправдати співучасть тієї нашої найбільшої установи Американського континенту у цій чисто канадійській імпрезі, — то насправді воно не так. Ніхто інший, а саме Український Народний Союз, через три роки після заснування, сконцентрував всю свою увагу на недолю братів-поселенців у Канаді. Щоб докладно познайомитися з їх проблемами, вислав до них у Канаду свого члена Головної Управи та водночас редактора свого органу „Свобода" б. Нестора Дмитрова. Той прибув справді „індіянськими" бездоріжжями в одну з основних полос українського поселення в Канаді, довкола примітивного в той час містечка Давфину, і звідти на волами запряженому возі добрався аж до тодішньої української піонерської оселі Теребовля, 17 миль від згаданого „центру". Ріка Дрифтер, за якою поселились перші українці, від дощу розлилась так, що переїхати її возом о. Нестор Дмитрів не міг і тому переночував по цьому її боці. Чергового дня вода спала, о. Нестор приїхав до стужених за своїм священиком українців-піонерів, і вони привітали його голосним нестримним плачем, в якому була і туга, і розчарування, і біль розлуки, і пекучі мозолі тяжких початків на новій землі, і надія — почуття залишености, покинености в новій країні.

Справжнім людським янголом прибув у такі умовини репрезентант УНСоюзу о. Н. Дмитрів. Кілька вже років наші люди не виїздили поза призначені їм гомстеди, не святкували, а родились, побирались і вмирали без Божого благословення... Тож отцеві Несторові Дмитрову припала історична честь відправити першу на Канадійській Землі українську Службу Божу, на високому березі над рікою Дрифтер, де на пам'ятку про те поставлено високий дубовий Хрест Свободи. Кілька днів він сповідав, причащав, давав шлюби, хрестив дітей і правив на могилках перших похованих в Канаді українців — все під щирі сльози радости й болю своїх земляків. Під плач земляків він і виїхав з Теребовлі, щоб знову за кілька років у цю околицю заглянути, а опис о. Нестора тодішньої Теребовлі й життя українських поселенців у Канаді в тогочасній „Свободі" є одним з основних писаних свідоцтв про ті страшні і тяжкі часи.

Нав'язана о. Н. Дмитровом нитка взаємин українських піонерів з УНСоюзом і „Свободою" від того часу ніколи вже не розривалась. Минули роки, і з тяжкої піонерської праці виросли квітучі українські хліборобські колонії у західніх провінціях Канади, теж довкола Давфину. Час знищив дерев'яного Хреста Свободи. Щойно в 1966 році Давфинщина, з почину дослідника минулого українців у Канаді д-ра М. Марунчака, підняла ідею відновити Хрест Свободи, пригадати всій Канаді перші українські кроки і зусилля в ній та все це пов'язати з задумом Українського Фестивалю, що в 1969 році відбувся вже вчетверте.

Так чи сяк, а Український Народний Союз у Теребовлі-Валлі Ривері та в Давфині і його околицях побував, через свого представника, ще в 1897 році, з яким і посднана дата першого українського Богослуження в Канаді — на 69 років раніше від Першого Українського Фестивалю в Давфині з 1966 року. Сягаючи до ідеї та історії цієї великої нині імпрези, кожний мусить зустрітися тепер із УНСоюзом — найбільшою установою українців Американського континенту, що була постійно зі своїм народом скрізь та при всяких умовинах. Звідси й виникла ідея пов'язати 75-ліття УНСоюзу з Давфином і його Українським Фестивалем ще рік тому, і вона зреалізувалася на четвертому Фестивалі, що відбувся у Давфині 1, 2 і 3 серпня 1969 р. та якого третій день був повністю під знаком 75-ліття УНСоюзу-ювілята.

Як і попередні, цьогорічний Український Фестиваль у Давфині був своєрідним народним святом українців Манітоби, що вже вросло в життя цієї провінції, знайшло визнання від усіх рівнів влади, впарі з тим є з року на рік все краще зорганізованим і більш резпрезентативним показом найкращих ділянок і аспектів української культури. Великі концерти, паради, вистави і пописи, демонстрації і змагання у різних мистецьких ділянках стягають до Давфину рік за роком тисячі людей, тепер уже і з далеких околиць Канади та навіть із ЗСА. Фестиваль стає таким чином і першої якости туристичною атракцією, з якої користає все місто Давфин, і не диво що місцеві люди мали гостями представників центрального та провінційного урядів, міської влади, послів і сенаторів, церковних і громадських достойників. Участь прем'єра Манітоби Е. Шраєра, манітобського міністра туризму, українця П. Буртняка (до речі, він посол з Давфинської округи), дост. сенатора П. Юзика, міністра Справ Півночі федерального уряду Кретієна та багатьох інших, що їх можна було зустріти на цьогорічному фестивалі в Давфині, зовсім не випадкова. Це — здобування симпатії українців і приємне між ними перебування, що може згодом виплатитись.

Український Народний Союз давав собі справу з цього значення та ролі Українського Фестивалю. Тому, коли минулого року устійнили його представники з дирекцією Фестивалю програму відзначення 75-річчя союзової праці для свого народу в рямцях цієї великої імпрези, розпочалася й відповідна підготова, що вимагала ще кількох поїздок і розмов, листування, устійнень, врешті спрецизування самого ювілейного виступу. Третій день Давфинського Фестивалю 1969 був призначений на святкування роковин УНСоюзу, в районі оселі Теребовля - Валлі Ривер.

Заплянована були: Архиєрейська Служба Божа з участю Митрополита Кир Максима, як опікуна над Хрестом Свободи і маленькою, перевезеною з іншої околиці в його сусідство піонерською церковцею св. Михаїла, Богослуження Отців з УГПЦ та святочна відправа Української Євангелицької Церкви. На пополудень заплянована великий концерт на Стадіоні Давфину, з сенатором Павлом Юзиком, як головним промовцем, та відповідною атрактивною програмою. Видано відповідні ювілейні стрічки й відзнаки. З Головного Уряду УНСоюзу прибули до Давфину і були тут уже напередодні Фестивалю головний предсідник И. Лисогір з дружиною, заступниця гол. предсідника Марія Душник, заступник гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНСоюзу Б. Зорич з Торонта, гол. радний І. Геврик з родиною з Вінніпеґу і гол. радний І. Іванчук з дочками з Чикаґа та радні Дм. Попадинець, В. Дідюк, д-р М. Данилюк і М.Куропась з дружиною. Усіх їх вітали, як дорогих гостей, усім їм віддавали перші місця на офіційних виступах. Гол. предсідник И. Лисогір мав, наприклад, слово на офіційному відкритті Юестивалю у п'ятницю 1 серпня 1969 р., поруч з представниками федеральної і провінційної влади, був з іншими членами головного уряду УНСоюзу на урядових гостинах, їхав разом з ними в автах на чолі центральної паради Фестивалю. Крім цього, з п. Лисогором та його дружиною Марією зробила місцева газета і місцева радіостанція інтерв'ю.

На нещастя, у неділю від досвітку йшов такий дощ, що всі пляни з Теребовлею-Валлі Ривером виглядали безнадійними. Тому Митрополит Максим о год. 8-ій вранці почав Архиєрейське Богослуження в церкві св. Воскресення в Давфині, на яке поспішили численні ще в місті учасники Фестивалю. Але коло 10-ої ранку, коли Богослуження добігало кінця, з Теребовлі повідомили, що там погода і вже є повно народу. З Давфину спішно виїхала валка авт з достойними гостями. На місці, перед дверима маленької піонерської церкви св. Михаїла, що може помістити ледве 80-100 осіб, став правити читану Архиєрейську св. Літурґію Митрополит Максим, у сослуженні протоігумена о. П. Малюги, ЧНІ, о. декана Гр. Овчарика з Давфину, о. Я. Головатого з Гільберт Плейнсу і о. Кристаловича з Вінніпеґу. Дияконував Мих. Буячок, що 17 ц.м. був висвячений у Вінніпеґу на священика, а інші отці асистували та сповідали масу вірних, що прибули до Теребовлі. Співав в час Богослуження дуже добрий мішаний хор церкви св. Покрови з Вінніпеґу, під диригентурою Юрія Гнатюка. При кінці відправи Митрополит мав коротку, але глибоку змістом проповідь, а в час усього Богослуження отці УГПЦеркви та пастор УЄО сиділи в першій лавці перед престолом.

Коли Архиєрейська Служба Божа скінчилася, о. Т. Славченко з Саскатуну, який репрезентував єпископа УГПЦеркви Бориса, о. прот. М. Куданович з Мінеаполісу, що заступав архиєпископа Олександра і Митрополита Іоана, та о. П. Петрусь з Вінніпеґу з УПЦ в екзилі відправили Благодарний Молебень, до якого співав згаданий уже хор під батутою Ю. Гнатюка, та на закінчення внесли многоліття всім українським Владикам, у тому окремо Митрополитові Кир Максимові, духовенству та народові. Отець протоієрей М. Куданович промовив до вірних, підкреслюючи важливість хвилини і працю організаторів Богослужби. Завершив цю спільну відправу пастор УЄО І. Р. Ковалевич, що відчитав відповідну частину св. Письма і, нав'язуючи до нього, скаазав теплу та сердечну проповідь, окремо знаначуючи, що подібний екуменічний дух, як тепер, пережив він ще тільки в час Світового Конґресу два роки тому в Ню Йорку.

Вся відправа, що з'єднала священослужителів і народ спільною ідеєю, зробила велике враження. Добра сотня людей прийняла св. Причастя, дехто був до сліз зворушений, а після Богослуження всі обступили Митрополита і отців великою громадою та не могли наговоритись з цими своїми рідкісними і дорогими гостями.

Вернувшись до Давфину, Митрополит Кир Максим, всі отці, всі члени Дирекції Фестивалю та всі представники УНСоюзу мали спільний обід, яким проводив заступник головного предсідника і директор Канадійської Канцелярії Б. Зорич та в час якого головний предсідник УНСоюзу И. Лисогір представив зібраним своїх пісвробітників з проводу УНС, а през. І. Симчич членів Дирекції Фестивалю, і п. Зорич Митрополита та всіх отців. Так нав'язано за обідним столом ще одні добрі і вартісні зв'язки. На обіді був сен. П. Юзик, який був теж на Богослуженні в Теребовлі, а закінчилась гостинна зустріч подякою гол. контролера І. Геврика, голови Області УНСоюзу на захід Канади.

День УНСоюзу закінчивсь пополудневим концертом на Стадіоні Фестивалю, що був останньою частиною всієї великої давфинської імпрези. У концерті виступили танкові ансамблі — „Русалка" з Вінніпеґу, кер. П. Гладун, інструктор Д. Брик, та „Калина" з Торонта, кер. С. Джуґан, що були майже рівнорядними собі партнерами і однаково чарували приявних; пара дітей, справжніх танцюристів з Чикаґа — Роксоляна Дика і Юрко Цепинський; Ансамбль Цимбалістів, який є невідлучною атракцією кожного Фестивалю в Давфині, Квартет „Континенталс" з Вінніпеґу, місцевий хор Фестивалю під батутою Галі Гендерсон („Думи мої" і „Коломийка" О. Кошиця), врешті незрівнянні Кубанські Козаки Василь Коваленко та Микола й Олександер Кумпани, що були справді нерівнянні у своєму виступі, однаково чаруючи кілька тисяч приявних своїм мистецьким опануванням акордеонів і ґітар, як і дзвінкою піснею та безконкуренційною прецизністю народного танку. Ця трійка виправдала свою міжнародню славу, і не диво, що виступала вона досі трохи не в усіх більших країнах світу, разом на яких 7,000 сценах та в 65 телевізійних передачах. Своєю дзвінкою та темпераментною музикою доповнював Кубанських Козаків вінніпеський мистець Тед Комар зі своєю оркестрою, що й музично оформлював всі концерти Фестивалю. Проводив цим фінальним концертом Фестивалю відомий баритон і актор з Вінніпеґу Ярослав Семчишин.

З виконавців концерту вирізнялися ще двоє осіб: сенатор Павло Юзик, який мав головну промову, підкресливши великий вклад у загальну культуру Канади, що його вносять своїми пописами і виступами всі національності тієї держави, та оперне сопрано Марія Лисогір, яка на фестивальній сцені запрезентувала високу клясу справжнього, глибокого і культурного виконання вокального мистецтва великих сцен. У виконанні тієї нашої співачки, що виступала на всіх чотирьох концертах Фестивалю і постійно збирала за свій блискучий голос щирі оплески признання, прозвучали незвичайно, як на загальний позем Фестивалю, пісня „Хусточко моя" та арія Марильці з опери „Тарас Бульба", що й додали програмі спеціяльного блиску і кольориту.

Величне і потужне „Ще не вмерла" закінчило фінальний концерт Українського Фестивалю у Давфині, що теж був останнім акордом Дня УНСоюзу, і напевно в усіх приявних залишиться незабутнім спогадом.

Давфин глибоко пов'язаний з УНСоюзом світлою пам'яттю о. Нестора Дмитрова та першим українським Богослуженням на Канадійській Землі ще в 1897 році.

Відділи УНСоюзу!

Чи у Вашій місцевості вже відбулося свято для відзначення 75-річчя УНСоюзу? Якщо ні, приготуйте його у співпраці з цілою своєю громадою та її організаціями. Закликайте громадянство стати ювілейними членами Українського Народного Союзу у його 75-річчя.

Помер союзовець Іван Карвацький

Іван Карвацький, довголітній член УНСоюзу, Відділу 448 Т-ва „Самопоміч" в Монтреалі, помер 9-го червня 1969 р. на 75-му році життя. Сл. п. І. Карвацький народився в 1893 році, в селі Улазів, пов. Любачів, Зах. Україна. Прибув до Канади в 1912 році. Полишив у смутку дружину Марію, трьох синів Василя, Михайла й Амрозія, дочок Анну Бурич, Олю Коваль і Наталку Веремчук та 18 внуків і трьох правнуків. Покійний залишив на Україні братів Михайла, Ілію, Миколу, сестру Катерину і брата Теодора в Монтреалі.

Рідня, приятелі і союзова громада підправили Покійного на вічний спочинок 12-го червня 1969 р. на цвинтар Кот Де Неж у Монтреалі.

М. Церейма, секр. Відділу

ЩО РОЗБУДОВУВАТИ НА СОЮЗІВЦІ?

Що писати про розбудову Союзівки? Вже стільки написано! Навіть недавно в „Свободі" були на цю тему статті, репортажі та ще й інтерв'ю з керівниками цієї оселі УНСоюзу. Заки писати про розбудову Союзівки, хочу згадати про шановних керівників її. Коли я кілька років тому приїхала до ЗСА з Арґентини, то, очевидна річ, одним з перших почула про славну Союзівку. Одначе, одно здивувало мене — особа керівника, чи директора. Завжди говорили про нього „Данило і Квас". Чому така дивна назва і пощо те „і" всередині імені? Для мене не було сумніву, що йдеться про одну особу, бо ніколи ані не почула, ані не прочитала самого імені, чи прізвища, а завжди одне й друге, сполучені сакраментальним „і". Але приїхавши з еспанського світу, я звикла до того, що „і" може бути всередині імені. Міг же його мати Ортеґа і Ґассет, чому не може мати містер Данило і Квас? Та в короткому часі довідалась я, що це дві особи, які дивними вибриками долі так „зрослися" на Союзівці в одне, що і не годиться про них згадувати окремо. Так було тоді і виглядає, що так залишиться до суду-віку. Видно, так має бути. Прошу вибачити за таку побічну „прогулянку", тепер візьмемося до розбудови.

Що там, на тій Союзівці, розбудовувати? У „Свободі" вичитала я про нові водні помпи і сотні тисяч ґальонів води та про тисячі ярдів проводів, новочасне „пламбінг". Всіх нас радує, що так багато зроблено, бо без цього зовсім не можна було обійтися і напевно ще більше таких поліпшень і такої розбудови потрібно.

Одначе, я насмілююся твердити, що це не все, далеко не все. Бо Союзівка це не звичайна вакаційна і відпочинкова оселя. Вона вже давно перестала бути тільки такою. Нині є вона важливим осередком нашого життя. Для широких функцій, які сповняє Союзівка, теж треба відповідних улаштувань і засобів. Я маю на увазі в першу чергу культурну ділянку. Культурні імпрези на Союзівці вже мають своє ім'я. Скажім отверто, здебільшого після відбутих вакацій люди згадують не ті, чи інші чисто відпочинкові переживання, але власне культурні імпрези, на яких вони мали змогу побувати. І тих імпрез немало, та різноманітні вони: виступи мистців, письменників, виставки картин, самодіяльні імпрези працівників Союзівки, які, між іншим, належать до найсимпатичніших. Здається, нарікати не можна.

Та це все ще не робить із Союзівки такого культурного осередку, яким вона може бути і на який вона має всі дані. Ніхто не буде перечити цьому, бо майже цілий рік, а головно літом, перебувають там тисячі людей. Серед них великий відсоток молоді. Багато з тих людей беруть дуже малу участь, або і взагалі не беруть, в українському культурному і громадському житті в Америці. Побут на Союзівці може в якійсь мірі виповнити цю прогалину у їхньому житті. Але для цього, крім одноразових імпрез, переходових виставок, треба чогось триваліщого, постійного.

І тому мені здається, що черговим важливим, а може найважливішим завданням у розбудові Союзівки є такий осередок створити. Такий осередок можливий, коли б побудувати там павільон з постійною бібліотекою, музейно-мистецьким відділом, читальнею і т.п. Уявіть собі величезну приємність, коли б ви могли заскочити, коли вам мило, в таку „святиню духа", перебігти очима хочби по заголовках відомих, ще більше невідомих книг, або сісти при столику і помріяти, читаючи сторінки якогось автора. Або ще раз глянути на зразки нашого мистецтва. Або просто почитати журнали чи газети! Чи не було б приємно? Чи не збагатило б це нашого відпочинку? І, накінець, чи не зробило б це відповідного впливу на тих, що осторонь нашого життя, відчужилися, чи розгубилися, а головно на молодь? Подумаймо про це!

Я знаю, що першим скаже „ні" касир УНСоюзу, бо ж ішлося б про видатки і то чималі. А хто пропонує видатки, є смертельним ворогом кожного касира. Але хто чув про приходи, що приходили б без вкладу, без попередніх видатків? Хіба якась даровизна, на яку нам нема що сподіватися. Та коли Союзівка має рости, коли її треба розбудовувати, в чому ніхто не сумнівається, тоді треба її розбудовувати під оглядом духового змісту.

Те, що там є з культурно-мистецького життя — це дуже багато, але ми хочемо, нам треба — ще більше! Бо бібліотека, мистецька ґалерія, цікаві пам'ятки нашого минулого, взагалі те все, що вміщав би в собі культурний павільйон, скріпляли б на дусі, не одного натхнули б до активніших зусиль, а в не одному засіяли б, або розвинули до цвітіння зерно пошани, прив'язання и любови до здобутків їхніх батьків. Всім нам дали б величезну духову насолоду, збагатили б наш відпочинок і причинилися б до зміцнення наших сил.

С. Букшована

„Лейн Козакс Юкрейніен Клаб" у Чикаґо

Чикаґо, Ілл. — При „Лейн Технікел Гайскул", де вчаться понад півтисячі хлопців, активно діють молодіжні Клюби, на базі певних професій і національностей. Між студентами тієї середньої школи є чимало українських хлопців, але до свого клюбу під назвою „Лейн Козакс Юкрейніен Клаб" належить покищо яких 20 осіб. Це замало, щоб клюб міг користуватись привілеями, одержаними від дирекції: влаштовувати свої забави, концерти, вечірки, де можна показати українські мистецькі досягнення, плекати культурні традиції. Хто не володіє українською мовою, але є українського походження, той також є побажаним членом клюбу, що коштує тільки один доляр у рік. Кожного тижня українські „козаки" мають свій клюбовий день після навчання: на 3-му поверсі школи, в клясі ч. 304, початок сходин о 2:30 або 3 г. дня. „Каса" українського клюбу дотепер виглядає справді нуджено, але батьки могли б допомогти пожертвами та заохочуванням своїх хлопців, які вчаться в тій школі, щоб й вони ставали членами українського клюбу. Якщо членства буде більше, а каса трохи поповниться, українці зможуть організувати свої імпрези і знайомити з українською культурою іншу молодь. Завдяки заходам дирекції та працям національних клюбів — у „Лейн Технікел" не було студентських заворушень чи розбишацтв, а всяких заживачів наркотиків переслідується. Один із батьків з Чикаґо, п. Григорій Репа, закликає інших батьків, аби посилали дітей, з-поміж студентів того гайскулу, до українського клюбу.

ПАРИЗЬКИЙ БЛЬОК ПІДГОТОВЛЯЄ ЗАХОДИ ПРОТИ „СВЯТКУВАНЬ" РІЧНИЦІ ЛЕНІНА

Мюнхен. — Як повідомив тижневик „Українські Вісті" з Нового Ульму, ч. 43/1969, у Мюнхені відбулось засідання Центрального Комітету Ліґи Визволення Народів в СССР, відомої під назвою „Паризький Бльок", під головуванням президента Ліґи Миколи Лівицького. У засіданні брали участь прибулий із Парижу Н. Ціцадзе, із Туреччини проф. Чаґатай та голова Виконного Органу УНРади Свирид Довгаль. Заплянована відновити видання Паризького Бльоку, різні заходи проти відзначувань за кордоном 100-річчя з дня народження комуністичного диктатора В. Леніна та ін. Вирішено, що Президія Паризького Бльоку буде засідати відтепер кожного місяця та вживатиме заходів для пожвавлення праці своїх Філій.

ДБАЙМО ЗА СУСПЕНДОВАНИХ ЧЛЕНІВ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

ми члена УНСоюзу. Маючи таку картотеку з іменем і прізвищем члена, його адресою і телефоном, висотою вкладки та датою від якої він перестав її платити, секретар зможе вечором легко написати до нього ще одну пригадку, або потелефонувати йому, чи його членам родини, щоб член вирівняв залеглість та відзискав всі членські права. При цім пару слів про вагу життєвого забезпечення напевно допоможе відзискати члена.

Не тратьмо надії на суспендованих членів

Бодай два-три роки не слід тратити надії на поворот члена. Тому зберігаймо картотеку суспендованих членів й часто з неї користаймо. Не відписуймо з нашого членського реєстру навіть таких членів, які рік чи більше не платять вкладок, але вірмо, що ці „блудні союзові сини" зрозуміють свою помилку і відновлять своє забезпечення. Дбайливі секретарі напевно зменшать до мінімум втрати внаслідок суспензи. А найкращий шлях до росту Відділу є подвійний: приєднування нових членів і вдержування давних. В наш ювілейний рік, в якому мусимо на щабель вище піднести УНСоюз, присвятім обом цим заходам максимальну вагу.

Відділ ч. 368 ім. Миколи Лисенка в Маямі

(Закінчення зі стор. 3-ої.)

правив о. д-р Петро Олексів. Похоронна Служба Божа була відправлена в Українській Католицькій Церкві в Маямі, а похований покійний на католицькому цвинтарі в північній частині Маямі. Від УНСоюзу і комбатантів попрощав небіжчика секретар Відділу ч. 369 Василь Подубинський.

**

10-го липня 1969 р. після тяжкої недуги помер у військовому шпиталі в Маямі член нашого Відділу В. Качараба, місцевий адвокат, який мав дві грамоти: одну життєву на 1,000 дол., а другу — акцидентову. Блаженної пам'яті В. Качараба не міг брати активної участи у громадському житті маямської громади, але в разі потреби не відмовлявся у професійній допомозі: коли почали закладати Українську Православну Церкву, сл. п. В. Качараба багато професійно допоміг і пізніше допомагав. Син покійного В. Качараби, В. Качараба молодший, належить також до УНСоюзу, до нашого молодечого департаменту. Покійний оставив в смутку дружину Ґельну, дві доньки і сина. Похоронено його на військовому цвинтарі. Попрощав покійного на цвинтарі голова маямського Відділу УНС Степан Ковальчук. Вічна Йому пам'ять!

**

27 липня 1969 р., в неділю о 8 год. вечора, несподівано померла на удар серця Катерина Евашко (доньва Подубинських Петра і Теклі з Галиків), дружина Олександра Евашка (обоє довголітні члени УНСоюзу).

Катерина Евашко належала до Відділу ч. 17 ім. Олени Теліги в Маямі й до Сестрицтва при українській католицькій церкві в Маямі, у всіх організаціях активно працювала, наскільки їй дозволяло здоров'я. Всі її шанували й любили, бо покійна була добра українка й хотіла згоди, відвідувала українську православну церкву, хоч була зразковою католичкою. В її особі маямська громада втратила дуже гарну зразкову українську громадянку.

Панахида й Служба Божа були відправлені в українській католицькій церкві, при численній участі української громади. Похоронні відправи правив о. шамбелян Інокентій Ричкун. Тіло покійної перевезено до Чикаґо, до похоронного заведення Музики, де вона й була похована (там живе її донька Слава й зять Стенлі Перекліти з трьома внучками покійної). Покійна залишила в смутку чоловіка Олександра Евашка, доню Славу й зятя Стенлі Перекліту, з внучок, брата Василя з дружиною Олімпіядою; 2 братанків і братанку з родинами та брата Михайла з дружиною й дітьми в Україні.

Вся родина покійної сердечно дякує всім, що брали участь у панахиді й Службі Божій, всім, хто підтримав родину в тяжку хвилину. Попрощали Покійну від Відділу ч. 17 ім. Олени Теліги в Маямі п-і Ангела Рій, від сестрицтва п-і Розалія Пуєнло, від родини чоловік Олександер і брат Василь Подубинський, який рівнож попрощав від Відділу УНС.

Василь Подубинський, секретар 368 Відд. УНС

Бойківські наради в Торонті

Неділя 5 жовтня ц. р. була дуже успішна в оживленні праці Відділу Комітету Бойківщини в Торонті, Канада. Цього дня провід Відділу та активніші члени вітали на своїх нарадах представника Центрального Комітету з Філядельфії мґра Мирона Утриска. У своїй довшій промові представник Централі вичерпно з'ясував цілі, завдання і працю Централі, Відділів та Мужів Довір'я на терені ЗСА і Канади. За півтора року діяльности зорганізовано 5 Відділів, покликано 25 Мужів Довір'я та деяке число зв'язкових на менші місцевості. Видано 4 числа квартальника Бюлетеню „Бойківщина" та започатковано для продовження діяльности Самбірського музею „Бойківщина", видавання журналу „Літопис Бойківщини", що цього року вийшло 2 числа, а 3-ій в друку. Перший збірник „Літературна Бойківщина", який є ластівкою книжкових видань Комітету, вже надрукований і є в оправі. Буде це понад 400-сторінкова книжка, яка охоплює перлини літературної творчости минулих і сучасних бойківських письменників.

До майбутнього бойківського музею зібрано вже чимало експонатів бойківської ноші, народної творчости, пам'яток церковного будівництва та ікон, всі видання Самбірського „Літопису Бойківщини", та чимало книжкових і інших видань про Бойківщину. Видано картку із показом жіночої ноші. Зібрано повністю фонди на книжку „Літературна Бойківщина" та започатковано збірку на „Історичний Збірник". Влаштовано ряд зустрічей, Бойківських Вечорів, Вистав та Живих Газет. В українській пресі за цей час появилося біля ста статтей і повідомлень про „Бойківщину". Після доповіді та цікавої конструктивної дискусії вибрано на містоголову до Центрального Комітету д-ра Євгена Гурка, як представника Канади, та до редколеґії Історичного Збірника д-ра Богдана Стебельського і д-ра Євгена Гурка.

Дальшу частину нарад присвячено прощанню голови Відділу п. Володимира Добрянського, який виїжджає до Каліфорнії. Його обов'язки у Відділі перебрав містоголова д-р Є. Гурко.

М. У.

СЕКРЕТАРІ УНС!

Ще перед кінцем року упорядкуйте справу своїх суспендованих членів, а зокрема:

1. **Стягніть від них залеглі вкладки;**
2. **Негайно відсуспендуйте їх;**
3. **Не дозвольте вже ні на одну суспензу;**
4. **Зладьте картотеку суспендованих членів і при її помочі дбайте про їх відсуспендування.**

ХРОНІКА НЮ ГЕЙВЕНУ

Листопадові Роковини

Ню Гейвен (МЯ). Ню Гейвенська Українська Громада гідно відзначила, під проводом Відділу УККА, — Листопадові Роковини. 2-го листопада відправлено в Українській Католицькій і Українській Православній Церквах панахиди по героях, що впали за волю України.

8-го листопада відбулася Святочна Академія, яку відкрив д-р Михайло Снігурович — голова Відділу УККА. Американський гимн відіграла на фортепіяні Лариса Садівська, український гимн відспівали присутні. Святочну доповідь виголосив Богдан Лисяк, голова Краєвої Управи Братства I УД УНА в ЗСА.

Концертову частину виповнив виступ молодої піяністки учениці Укр. Муз. Інституту в Ню Гейвені, яка відіграла: „Лірницьку пісню" В. Барвінського, „Прелюд" — Т. Габана, „Органову Прелюдію і Фугу" — Бюксгуд Прокофієва, і „Ой у лузі червона калина" в укладі І. Соневицького. Зуня Козюпа, абсольвентка Української Рідної Школи при церкві св. Михаїла продеклямувала „Перше Листопада" — Р. Купчинського. Хор міста Ню Гейвену під дириґентурою М. Палидовича при фортепіяновому акомпаніяменті Л. Садівської відспівав: „Та забіліли сніги" — М. Лисенка, „На чужині" — Давидовського і „Накрила нічка" — Р. Купчинського, аранжовка І. Недільського.

По закінченні всі присутні відспівали „Не пора". Оформленням сцени зайнялися Корнель Креховецький і Михайло Пушкар.

Українська Рідна Школа ім. Митрополита Андрея Шептицького відбула Загальні Збори

Українська Рід. Школа ім. Митрополита Андрея Шептицького в Ню Гейвені відбула Загальні Збори 2 листопада. Зборами проводив д-р Михайло Снігурович як предсідник і Ольга Петрончак, секретар.

По звітах уступаючої Управи та по уділенні абсолюторії вибрано нову управу, яку очолив Григорій Гіна. До управи увійшли теж: Степан Фіголь — заст. голови, Оксана Шумило — секретар, Омеляна Іванів і Петро Слюсаренко — члени управи. Контрольна Комісія: Іван Заковоротний — голова, Богдан Данко і Артем Стадник — члени. Школа міститься у власному будинку і має одинадцять кляс. Кожного року відбувається іспит зрілости під проводом предсідника визначеного Шкільною Радою. Минулого року матури здали: Роксоляна Гладка і Михайло Снігурович, мол. Предсідником був делегат Шкільної Ради проф. Спільниченко. Директором школи є Любов Данилович. Вищі кляси навчає д-р Михайло Снігурович. Цього року школа має 49 учнів.

Доповідь про Х-ий Конгрес і про Українські Дні в Римі

Український Конгресовий Комітет, Відділ Ню Гейвен, влаштував 16 листопада в залі Української Католицької Церкви в Ню Гейвені дві доповіді. Першу „Звітну доповідь про Х Конгрес УККА" виголосив голова Відділу УККА в Ню Гейвені, д-р Михайло Снігурович. Другу про „Українські Дні в Римі" — враження із посвячення Собору св. Софії — виголосив мґр. Михайло Бойко. Д-р Тарас Ганушевський з Провіденсу, Р. А., висвітлив прозірки з посвячення Собору, подаючи до них пояснення. Осип Яхницький висвітлив кольоровий фільм із цього посвячення. В рамцях цих доповідей відбулася теж виставка фот і вирізків з української і чужинецької преси із цих Українських Днів в Римі. Прибуток із імпрези в сумі $70. вислано на Український Католицький Університет в Римі.

Прощальний бенкет оо. пралата І. Стаха і пароха І. Ілляшенка.

Стараннями УККА, Відділ Ню Гейвен, при співпраці Організацій членів УККА відбулася в неділю в полудневих годинах в залі Української Католицької Церкви в Ню Гейвені прощальна гостина для колишніх парохів обох українських церков в Ню Гейвені, о. пралата Івана Стаха, пароха Української Католицької Церкви, і о. Івана Ілляшенка, пароха Української Православної Церкви, які з початком місяця вересня ц. р. покинули Ню Гейвен. За президіяльним столом засіли оба згадані отці як теж теперішній парох о. В. Осташ та о. И. Скульський; д-р Михайло Снігурович з дружиною голова УККА, Відділ Ню Гейвен, проф. Іван Телюк з дружиною, тостмастер і члени місцевого відділу УККА. Бенкет відкрив д-р Михайло Снігурович і передав ведення його проф. І. Телюкові. Головну промову виголосив д-р Михайло Снігурович, в якій вказав на важливу ролю духовенства у відродженні українського народу, побажав їм успіхів та вдоволення на нових місцях праці та вніс „многолітствіє", яке грімко відспівали усі присутні. Д-р Снігурович привітав також нового пароха Української Католицької Церкви в Ню Гейвені, о. Василя Осташа. Українська Православна Церква в Ню Гейвені ще не має нового пароха. Під час бенкету численні організації попрощали обох отців духовних. Промовляли о. пралат І. Стах, о. І. Ілляшенко та о. В. Осташ. Бенкет започатковано і закінчено молитвою і співом „Боже, вислухай благання". Бенкет попередив коктейль в домі о. В. Осташа.

Прощальна гостина виявила, якою популярністю й пошаною втішалися оба ці отці та потвердила, що наш нарід уміє оцінити працю священиків - громадян.

Академія в 1000-ліття Княгині Ольги

Заходами Української Рідної Школи ім. Митрополита Андрея Шептицького відбудеться Святочний Вечір з приводу 1000-ліття Княгині св. Ольги. Вечером цим, який відбудеться 13 грудня о год 7 вечора в залі Української Католицької Церкви, в день Андрея, Українська Рідна Школа вшановує свого Патрона.

М. Я.

АРХИЄРЕЙСЬКИМ БОГОСЛУЖЕННЯМ І БЕНКЕТОМ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

берга, Верховного Архиєпископа і Кардинала Блаженнішого Иосифа Сліпого та всіх Владик.

Пресове повідомлення з'ясовує причину і ціль демонстрації

Причину і ціль демонстрації з'ясовано в пресовому повідомленні, що його приготовило і поширювало в англійській мові Товариство за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви. В повідомленні між іншим сказано:

„Багато соток українців зібрались сьогодні перед українською католицькою катедрою Непорочного Зачаття в долішній частині Філядельфії, протестуючи проти відвідин у цій країні Його Еміненції Кардинала Максиміляна де Фюрстенберґа. Багато (демонстрантів) носили портрети свого духового лідера Кардинала Иосифа Сліпого, який провів 18 років у совєтських в'язницях і концентраційних таборах на Сибіру та був звільнений в 1963 році завдяки особистій інтервенції покійного президента Джана Ф. Кеннеді і покійного Папи Івана XXIII. Його Еміненція Кардинал Максиміліян де Фюрстенберґ є префектом Священної Конґреґації для Східних Церков, в минулому дуже важливої установи Ватиканської Курії. Кардинал прибув до Філядельфії, щоб взяти участь у святкуваннях з нагоди 10-річчя встановлення Митрополії українського обряду. Його запросив український митрополит і архиєпископ Амврозій Сенишин.

У повідомленні в дальшому пишеться про недавній Синод Українських Католицьких Єпископів в Римі та про те, що Митрополит Амврозій не брав в ньому участи і не підписав його ухвал, зокрема не підписав схваленого статуту патріярхального устрою УКЦеркви і листа до Папи Павла VI з проханням піднести верховне архиєпископство УКЦ до гідности патріярхату. „Українська громада вважає — сказано в повідомленні — що Митрополит Сенишин запросив Його Еміненцію Кардинала Максиміляна де Фюрстенберґа, щоб скріпити свою позицію сепаратности від тіла Української Католицької Церкви". В дальшому написано, що „перед скликанням Національного Синоду Українських Єпископів, Кардинал де Фюрстенберґ, як префект Священної Конґреґації для Східніх Церков, мав властиву контролю над Укр. Католицькою Церквою" та що „його відвідини у Філядельфії інтерпретуться як намагання задержати гу контролю" і „українці протестують проти такої дискримінаційної практики".

Під час Богослуження для всіх, включно з демонстрантами, була відкрита сусідня церковна заля, в якій багатьома коротко-хвильними телевізійними апаратами передавано торжества з церкви і можна було загрітись чи одержати каву і перекуску.

Після Богослуження

Не зважаючи на холодну й опісля дощеву погоду, кількість демонстрантів з транспарентами і портретами Верховного Архиєпископа ще збільшилася під кінець Богослуження та дійшла до свого вершка, як Владики, духовенство і миряни процесією почали виходити з церкви. Демонстранти скандували в англійській мові насамперед „Нехай живе Святіший Отець!", а опісля: „Нехай живе Кардинал Сліпий!" Владики, як і перед входом до церкви, благословили демонстрантів, які опісля відспівали молитви „Боже, вислухай благання" та „Боже великий, єдиний". Демонстрація мала наскрізь мирний, а для стороннього спостерігача майже приязний характер. Між демонстрантами було чимало молоді. Фрагменти демонстрації фільмували дві місцеві телевізійні станції і також були кореспонденти місцевих американських газет.

Бенкет

Після Богослуження відбувся о год. 3-ій по полудні в залі МекКаллістер ювілейний бенкет з участю Кардинала Максиміліяна де Фюрстенберґа, Митрополита Амвросія Сенишина та інших Владик. Гостей, що вщерть заповнили велику залю, привітав генеральний вікарій Митрополії о. монс. Михайло Федорович, передавши дальший провід програмою генеральному вікарієві чикаґівської Дієцезії, о. монс. Володимирові Пасці. Молитву „Отче наш" провів Владика зі Стемфорду, а благословення довершив Кардинал де Фюрстенберґ. Тоді відспівано американський і український національні гимни. Головну промову виголосив Кардинал де Фюрстенберґ, якому відповів Митроп. Амврозій. (Зміст цих промов, як і проповідей в церкві буде поданий в наступних чис. „Свободи".) У мистецькій частині програми виступав хор питомців семінарії св. Василія зі Стемфорду під дириґентурою проф. Олександра Берника. Кінцеву молитву провів Владика Ярослав з Чикаґа.

Біля приміщень, у яких відбувався бенкет, уже не було демонстрацій.

Протестаційне віче

В тому часі, як взалі Мек Каллістер відбувався ювілейний бенкет, в залі Горожанського Клюбу відбулося протестаційне віче, що його відкрив д-р Бачинський, висловлюючи вдячність і признання демонстрантам за пристійну, мирну поведінку. Проф. Б. Попель з Чикаґа передав привітання від Централі Комітету оборони традицій, а голова Крайової Управи Т-ва за патріярхальний устрій ред. В. Качмар звітував про зустріч представників цього Т-ва з Митрополитом Амврозієм, кажучи, що ця зустріч не дала бажаного результату. Опісля він ще згадав та закликав до пожертв на „Церкву в потребі". Інж. С. Процик, координатор демонстрації, дякував усім, зокрема мирянам з віддалених околиць: Клівленду, Чикаґа, Балтимору, Вашинґтону, Ню Йорку, Нюарку, Ірвінґтону, Пассейку, місцевостей в Коннектикаті і навіть з Торонта, що взяли участь у маніфестації. Віче закінчено молитвою „Отче наш" і „Богородице Діво".

Гетьманівні Єлисаветі Скоропадській сповнилося 70 років

У кінці листопада ц. р. минуло 70 років з дня народження дочки гетьмана вільної Української Держави сл. п. Павла Скоропадського — гетьманівни Єлисавети Скоропадської, яка є тепер верховним керманичем Гетьманського Руху у вільному світі. З цієї нагоди газета „Батьківщина", орган української консервативної думки, в числі з 29 листопада помістила відповідні матеріяли і поздоровлення Ювілятці, що їх підписали: Управа Гетьманського Руху, Крайові Управи, Управи Відділів та члени Гетьманських Організацій в різних країнах. Гетьманівна Єлисавета народилась у Петербурзі, в родині майбутнього гетьмана Павла і Олександри Скоропадських, до Києва з родиною прибула в червні 1918 року, з 1919 р. перебувала у Швайцарії, де студіювала, займалась мистецтвом скульптури і допомагала в громадсько-політичній праці батьків. Згодом відбула кілька подорожей до Риму, Фінляндії та ін. з доручення гетьмана П. Скоропадського. Під час другої світової війни вирізнилась особливою увагою до українців із Східніх земель України, які жили в підневільних „ост -ттаборах" допомагаючи їм матеріяльно, часто з нараженням на великі неприємності збоку ґестапо, підтримуючи їх морально; декого родині гетьмана П. Скоропадського вдалося звільнити з тієї неволі. Після смерти батька провід Гетьманського Руху перейняла сл. п. гетьманова Олександра, а потім гетьманич сл. п. Данило, після раптової смерти якого в Лондоні Гетьманський Рух очолила Ювілятка, як найстарша в старша в роді, що його породі, що його походження виводять ще з Рюриковичів.

ВІДЗНАЧЕННЯ НАРОДИН ГЕТЬМАНІВНИ ЄЛИСАВЕТИ В НЮ ЙОРКУ

30-го листопада в Ню Йорку відбулося відзначення 70-річчя з дня народин Її Високости Гетьманівни Єлисавети.

Святочний ювілей був зорганізований комітетом під головуванням пані Є. Силенко.

Святкування почалося молебнем в катедрі св. Андрія, вул. Джамейка, в Ню Йорку, що його відправили о. протоєрей В. Метельницький, о. протопресвітер Т. Бузенко і о. В. Базилевський.

Святочну промову виголосив о. В. Базилевський.

По Молебні відбулося спільне товариське прийняття.

Головним промовцем та товстмайстром був полк. П. Содоль-Зілінський.

Промовляли: Владика Андрей, Є. Силенко, І. Ручка та Б. Коваль. Товариська атмосфера зустрічі викликала спонтанне бажання присутніх переслати Гетьманівні Єлисаветі побажання сил та здоров'я в її відповідальній ролі керманича Гетьманським Рухом.

Листу побажань для Ювілятки підписали майже всі присутні. (Б. К.)

Молода професіоналістка д-р Ліія Клодницька

Реєструємо ще один успіх нашої молодої українки, д-р Лідії Клодницької, яка з успіхом закінчила медичні студії в Іллинойському Університеті в Чикаґо.

Д-р Лідія Клодницька

Лідія Клодницька народжена в Грубешові, Холмщина, до Америки приїхала з родичами в 1949 р. Дочка, недавно померлого громадського діяча, старшини Української Галицької Армії, лікаря, д-ра Осипа Клодницького і Осипи Пона. Батьки заїхали до рідного брата покійного о. митр. д-ра Володимира Клодницького, в Ню Джерзі Згодом вони перенеслися до Мт. Плезант в Айові, де батько працював в шпиталі. Там Лідія докінчила народню школу, та закінчила з відзначенням середню. В 1965 р. закінчила студії хемії в Розарі Коледж і вписалася на медичні студії в Іллинойському Університеті в Чикаґо, які закінчила в червні 1969 р., здобуваючи диплом д-ра медицини.

Пані Лідія всі свої студії, від народньої школи аж до медичних студій, закінчила з відзначенням, здобуваючи багато нагород і похвал.

Під час студій брала активну участь у всіх студентських організаціях. Вона перша жінка в історії університету була президентом студентської організації медиків, яка нараховує кілька сот членів. В часі анархії і бешкетів студентської молоді по університетах, вона як президент зорганізованої молоді, своєю „дипломатією" зуміла багато спірних справ полагодити мирним способом.

Д-р Лідія виховувалася в чужому середовищі, далеко від української церкви, молодечих організацій і українського організованого життя. Українське виховання дістала від своїх батьків. Володіє добре українською мовою в слові і письмі, а також французькою мовою. Під час студій ширила часто „правду" про Україну серед своїх шкільних товаришів, а навіть часто приходилося її „усвідомляти" в тому напрямі своїх професорів.

Вона була одною з ініціяторів і організаторів студентської медичної секції при Українськім Лікарськім Т-ві, Відділ в Чикаґо. Була головою цієї секції два роки, і кілька літ секретаркою. Пластунка - одиночка. Член УНС, Відділ 244, до якого належить ціла родина. Любить Союзівку, яку відвідує кожного року в часі вакацій, (в 1967 р. працювала на Союзівці).

Живе в Чикаґо з мамою. Старший брат, д-р Роман Клодницький працює оптометристом в околиці Чикаґо.

Тепер д-р Лідія відбуває обов'язкову лікарську практику в шпиталі університету, в якому закінчила студії.

І. Ф.

ТЕОДОР МАРУЩАК

Теодор Марущак

Блаженної пам'яті Теодор Марущак народився у 1903 році в селі Озеряни Борщівського повіту. Вселюдну школу скінчив вріднім селі, гімназію в Чорткові. В 1944 році розпочав разом зі своєю дружиною Оленою скитальщину і по тяжких перепонах і невигодах опинився в Німеччині. В 1944 році за допомогою панства Івана і Анни Маслякiв з Дітройту прибули вони до Америки і поселились в Понтіяку, Миш. Покійний був любителем книжки. Крім книжок залишив покійний дуже вартісну збірку філателістики. Тяжка невилічима недуга мучила покійного 2 роки і забрала йому життя.

На рідних землях, і на еміґрації покійний з дружиною брав участь в громадському житті, жертвуючи чималі суми на різні громадські цілі. Бібліотеку, вартости 18,000 долярів, поручив покійний своїй дружині разом з філателістикою передати Інститутові Тараса Шевченка в Ню Йорку, але дружина в посмертнім болі по страті свого друга життя, боячись смерти, лишила все неупорядкованим та попросила пані Марусю Бек передати все до Ню Йорку. Однак пані Маруся Бек відрадила їй це і запропонувала передати все до Сарселю на руки пана проф. Кубійовича. На кошти пересилки покійний залишив 2,000 долярів і дружина платила все та крім того переслала ще 1,000 долярів готівки на руки проф. Кубійовича.

В. М.

КАРОЛЬ СІДЗІНСЬКИЙ

Кароль Сідзінський

2-го листопада в шпиталі в Тавншон, Масс., відійшов у вічність Кароль Сідзінський, проживши 82 роки трудолюбного життя.

Покійний народився в 1886 р. в селі Козина, повіт Скалат в Зах. Україні. До Америки приїхав в 1911 р.

Покійний 17-го грудня 1917 р. зорганізував 122-ий Відділ УНСоюзу, був в ньому секретарем довгі роки, а також й предсідником. Працював при Відділі аж до останніх хвиль життя. Був свідомим та діяльним українцем і цікавився життям свого народу.

Похорон відбувся 6-го листопада ц. р. з української Католицької Церкви св. Марії, де о. Михайло Курило відправив Службу Божу і Панахиду. В похороні взяли участь: Родина, Урядники Відділу УНСоюзу, члени союзовці, знайомі і приятелі.

Поховано Покійного на цвинтарі Мейнфлавер Гілл. Покійний залишив в тяжкому смутку брата і сестру та дальшу родину в Америці.

В. И. П.
М. Попович, секр.

ПАМ'ЯТІ АНДРІЯ ЗАПАРАНЮКА

Андрій Запаранюк уроджений в селі Раковець, повіту Підгайці, Західна Україна 1906 року. Родичі Петро Запаранюк батько, і мати Марія з дому Палка. Батько Петро в 1898 р. оснував в Раківці читальню „Просвіти" і „Сільський Господар", а 1906 р. пожарниче Товариство „Січ". В 1911 р. вмирає мати Марія, Андрій став сиротою, але свідомий батько давав собі раду з малими дітьми. В 1914 р. батько вдруге оженився, та не довго діти втішалися при мачусі, яка була доброю як рідна мати, бо з вибухом першої світової війни батько пішов на війну, малий Андрійко попрощав свого батька, незнаючи, що впослідне.

В 1915 р. коли австрійські війська прогнали московську армію за ріку Стрипу, установився фронт. Австрійські війська евакували цивільне населення і малий Андрійко опинивсь в Австрії. Як добрий учень продовжував науку у Відні. В 1921 р. Андрійко повернувся з Відня. Друга мати померла, а батько не повернувся додому, бо загинув на війні. Андрій почав вчитись в сільського коваля, і здобувати ремісничий фах. Він здо- Одружився, став взірцевим громадянином, допомагав братові та сестрам, включався в освітні товариства, і працював для рідного народу. На тому полі застала Андрія друга світова війна.

1944-го року знов став фронт на ріці Стрипі. Народ втікав, хто був живий, а хто був вбитий, закопували його, де могли. Андрієві Запаранюкові вдалось з дружиною та малою дитиною врятуватись живим. Далеко від рідного села Тростянець, п. Бережани, оставив дружину з маленькою дитиною, а сам пішов в повіт Стрий, знайти хату і почати працювати, щоб вдержати родину. Нещастило Андрієві в його задумі. В липні 1944 р. при відступі німецької армії, німці зловили Андрія, в чому був.

Опинивсь Андрій в таборах в Німеччині, а в 1949 р. прибув до Америки до Клівленду, де почав нове життя.

Знайшовши працю, включився в українське середовище і почав організувати новоприбулих до купи. Знаходить другого Андрія Стецика, до помочі, і оснував 240-вий Відділ Укр. Народного Союзу імені Евгена Коновальця. На секретаря покликав пані Оринкевич, щоб допомогти жінці вдові з двоїма дітьми.

Увесь час, за вийнятком одного року, обираний на голову того Відділу. Обраний до контрольної комісії в Кредитовій Кооперативі в Клівленді. До спілки з другими оснував власну крамницю споживчу, де був убитий восьмого жовтня 1969 р. пів до третьої по полудні при праці, під час нападу рабівників негрів, впав трупом від двох куль. Три тижні раніше приїхала його дочка, одинока його дитина на відвідини свого батька. Не знала його, бо була маленькою дитиною, як батько втікав. 25 років пізніше зустріла батька свого. Андрій сміявся і плакав з радости, зобачив свою одиноку дочку. Показати хотів її всю нашу Америку. Не знав, що злочинна рука закінчить його радість. Дочка Марійка приїхала на втіху батькові і похоронила його. Трагедія. Дочка вмліває. Заопікувалася нею ближча родина Андрія. Велика громада Клівленду, Парма та околиць, вдячна покійному Андрієві за його любов до свого народу. На вічний спокій провадила його тисячна українська громада. Прощальне слово о. монсеньйора Д. Греська. На гробі промовляли мґр. Яремко від Кредитової Кооперативи, від українських організацій д-р Футей, від укр. народу — інж. Лагошняк, від родини І. Палка, б. головний радний Укр. Народного Союзу Дмитро Шмаґала в сльозах попрощав покійного як діяча УНСоюзу та українця патріота. Похорон відбувся 15 жовтня. На могилі віднїс хрест з написом про його працю і правду.

Іван Палка

Союзовець, пластун та спортовець, капітан Ігор Гронь відбув військову службу в Німеччині

Відділ Українського Народного Союзу ч. 353 в Ню Бронсвіку, Н. Дж., його провід та членство горді, що поміж своїми молодшими членами мають визначного пластуна і спортовця Ігора Гроня, який від 1966 р. відбуває військову службу, нині у Франкфурті, в Німеччині.

Ігор Гронь народився 12 лютого 1943 р. в Комарні, у Галичині, як син Ірени і Володимира Гронів. Має брата Романа. В Ню Бронсвіку закінчив середню освіту у школі св. Петра, і потім студіював на Пенсильванійському Стейтовому коледжі, де одержав степень бакалявра, а після дальших студій в Ратґерськім університеті одержав маґістерський диплом у ділянці політичних наук. У зв'язку з військовою службою, перебуває, як згадано, у Франкфурті в Німеччині, разом із дружиною Тамарою та донею Ренатою. Вся ближча і дальша родина Гронів є членами Українського Народного Союзу.

Провід і все членство Відділу ч. 353 цією дорогою передають своєму членові у далекій Німеччині якнайщиріший привіт та Різдвяні поздоровлення з недалеким Різдвом!

Секретар 353-го Від.
В. Оріховський

Чикаґо відзначило річницю Листопадового Чину

Чикаґо. (я). — 9-го листопада Чикаґівська Громада відзначила 51-ші Роковини Листопадового Чину в Авдиторії Шопена. Свято відкрив від Ліґи АУП - УККА інж. Степан Ґоляш, голова Міжкомбатантського Комітету в Чикаґо, окремо вшановуючи приявних учасників Листопадового Чину і Визвольної Боротьби з-перед 50-ох літ, як також інших українських ветеранів, кол. членів різних військових з'єднань, які боролися за українську справу. Змістовне слово про Листопад виголосив д-р Віктор Сайкевич.

В мистецькій частині виступила наша відома солістка з Ню Йорку — Галина Андреадіс, яка новим репертуаром та знаменитим виконанням полонила приявних. Програма Свята була так скомпонована, що в її виконанні брали участь різні покоління, зокрема у рецитаційній частині „Незабутній Листопад" наймолодші зі Школи Українознавства — композиція учит. С. Кавки і „Львів наш" О. Бабія — декл. Марійка Слободян, та старші — Хор Юного СУМА ім. Павлушкова під управою проф. Василя Дзуля. Цей Хор існує вже кілька літ і виявляє щораз кращу форму. Він запродукував трудніщі твори, як „Привіт Вітчині" Фоменка, „Пісня про Дніпро" Майбороди та інші. Хор здобув повне признання. Фортепіяновий супровід для Г. Андреадіс і Хору Юного СУМА спочивав у досвідчених руках проф. Василя Шутя. Свято закінчилося відспіванням українського гимну.

Об'єднання виконавців програми, в якій взяли від наймолодших до старших, включно із приявністю на залі учасників Визвольної Боротьби, — дало наглядний доказ, що Листопад 1918 року однаково дорогий для всіх живих наших поколінь. 2-го і 9-го листопада в українських церквах Чикаґо відбулися релігійні відправи в пошану тих, що полягли у визвольній боротьбі, та Богослужби в намірені Українського Народук. Українські військові ветерани відбули 9-го листопада свій традиційний військовий Апель, а деякі українські школи та організації відзначили Листопадовий Чин внутрішніми імпрезами.

На „Дар Українському Інвалідові" наші ветерани збирали пожертви до пушок та на списки, а під час Листопадового Свята в Авдиторії Шопена до коверт. В минулому році зібрані гроші передано Соціяльній Опіці Українських Воєнних Інвалідів в сумі 1,421.95 та 100. дол. на фонд інвалідів УПА. Окремим зворушливим прикладом пам'яті про українських воєнних інвалідів збоку наших наймолодших — це збірка в сумі 312. дол., переведена молоддю Школи Українознавства Учит. Громади в Чикаґо, що їх перешлеться через Український Конґресовий Комітет Америки на фонд „Дару Українському Воєнному Інвалідові".

СОЮЗОВЦІ! ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 4.500 ЧЛЕНІВ. ЩЕ ТІЛЬКИ 500 ЧЛЕНІВ БРАКУЄ ДО ПОВНИХ 5,000. ПРИСВЯТІТЬ УВЕСЬ СВІЙ ЧАС ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ВЕЛИКИЙ ЮВІЛЕЙ БАТЬКА СОЮЗУ!

Мґр. Степан Мішкевич очолив Управу Відділу „Самопоміч" в Клівленді

Ділові і успішні збори Відділу ОУА „Самопоміч" в Клівленді відбулися 16 листопада, в домі СУМА з участю голови Централі п. Степана Сprинського.

Загальні збори відкрив уступаючий голова п. Михайло Яремко, ствердив правосильність їх та привітав присутніх, зокрема голову Централі п. Степана Сprинського, та відчитав список померлих членів, яких вшановано повстанням з місць і хвилинною мовчанкою.

До президії зборів вибрали: п. мґра Степана Мішкевича — на предсідника, п-ню Ольгу Фік — заступ. предсідника і п. Володимира Шудана — на секретаря.

Протокол з попередніх зборів прийнято до відома.

Змістовні і ділові звіти Управи Відділу зложили: п. Михайло Яремко — голова, п. мґр. Ярослав Желехівський — касир, п-ні Стефанія Шевчук — референт Суспільної Опіки, п. Др. Шевчук — секретар. Звіт Контрольної Комісії зложив п. полков. Іван Макогон. Управа пробробила поважну роботу. Вислано понад 60 пакунків до Бразилії, Польщі, Риму і давано допомогу на місці. Відділ належить до одних з найбільших, та до найбільш активних, має 1,168 членів, в діловому році через касу перейшло 4,199.27 дол.

З черги запрошено до слова голову Централі п. Степана Сprинського, який ядерно представив вагу і значення ОУА „Самапоміч" тепер і на будуче. ОУА „Самопоміч" є не лише спонзором 14 кредитівок, які мають понад 25 мільйонів майна, але робить поважну суспільно допомогову працю для наших потребуючих і старших: в Німеччині, Югославії, Польщі, Бразилії і на цьому терені. Зокрема прелеґент насвітлив дію ОУА „Самопооміч" під зглядом культурно - освітнім. „Наш Світ", як одинокий суспільно економічний орган, повинен бути добре кольпортований. На кінець насвітлив ролю і дію ОУА „Самопоміч" в нашому організованому житті в спільних змаганнях допомоги рідному Краєві.

Над зітами і доповіддю представника Централі вив'язалася ділова дискусія, в якій забирали слово: мґр. В. Лщинецький, п. Славик, п. Стригун, п. Бабій, п. Кріслатий, п. Пштар, п. п. Гейниш, Роман Возняк і ін. Відповіді та вияснення давали члени Управи Відділу і представники Централі. У вислі ді дискусії на внесення Контрольної Комісії уділено абсолюторію з признанням всій Управі, а зокрема п-ні С. Шевчук і п. д-р Шевчук за їх працю в Суспільній Опіці, що збори одноголосно затвердили.

На внесення п. Пштара вибрано нову Управу Відділу в складі: п. мґр. Степан Мішкевич — голова і члени, які себе уконтитуюють, на першому засіданні: інж. Василь Лагошняк, п-ні Ольга Фік, п. Ярослав Рибалт, п. Никифор Чорногор, п. полк. Іван Макогон, п. Юрій Коцюмбас, мґр. Ярослав Желехівський, п. Мирослав Гейниш, п. Степан Кавка, п. Теофіль Цішкевич, п-ні Стефанія Шевчук, п. Михайло Бібик, п. Володимир Шудан. До Контрольної Комісії: п. Михайло Яремко — голова, члени — п. Степан Піхурко, п. Володимир Стригун, заступники; п. Лев Кусяк і п. Роман Возняк. До Товариського Суду: п. Володимир Хома, п. Іван Василюк і п. Петро Данилевич.

На внесення п. М. Яремка збори одноголосно рішили видати почесну грамоту для родини бл. п. Павла Шупляка за його дар в сумі 1,000 (тисячі) дол. на потреби ОУА „Самопоміч.

Голова Централі п. Степан Спринський звернувзя з апелем, щоб новообрана Управа продовжала свою активність, та щоб була співпраця всіх на добро української спільности та побажав успіхів у праці.

Збори закрив подякою за довір'я, новий голова п. мґр. Степан Мішкевич та запевнив, що Управа доложить усіх зусиль, щоб виконати наложені зборами завдання. Він щиро подякував всім присутнім, зокрема представникові Централі, що не жалів труду прибути і допомогти перевести успішно збори.

В. Ч.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ в АМЕРИЦІ
сповіщає Українське Громадянство, що дня 3-го грудня ц. р. упокоївся

бл. п.
Дир. ІВАН ЩЕПАРОВИЧ

заслужений громадянин і діяч, заступник голови Делегатури Державної Контролі Української Народної Республіки в екзилі, заступник голови Головної Управи Об'єднання Прихильників УНР.

Вічна Пам'ять довголітньому Співробітникові й визначному Патріотові.

Достойній Дружині й усій Родині Небіжчика складаємо вислови щирого жалю й співчуття.

З великим смутком і болем на душі ділимося сумною вісткою зі Зарваничанами, Друзями та Знайомими, що в Україні, у рідній Зарваниці дня 19-го листопада 1969 року, заснув навіки на 87-му році життя наш Найдорожчий БАТЬКО і ДІДУСЬ

БЛ. П. ПЕТРО МАКОГІН

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в день празника св. Михаїла, дня 21 листопада 1969 року.

В глибокому смутку і жалю остались:
ОЛЬГА і ПЕТРО РОГАЧУК — дочка з чоловіком (в Україні)
МАРІЙКА і РОМАН КОРОЛЮК — дочка з чоловіком (в Канаді)
ОМЕЛЯН і ОКСАНА МАКОГІН — син і синова (у ЗСА)
та внуки: НАДІЯ, ЯРОСЛАВ, ОМЕЛЯН, МАРІЙКА, ОРЕСТ, МАРКО, ЮРКО, ХРИСТЯ і ДАНА

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА І РЕДАКЦІЙНА КОЛЕҐІЯ „УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА"
з глибоким смутком повідомляють Членство Товариства й Українське Громадянство, що 30-го листопада 1969 року, на 78 році життя помер у Торонті

Професор Д-р ЯРОСЛАВ ПАСТЕРНАК

один з найвидатніших сучасних українських археологів, член основник Українського Історичного Т-ва, член Редакційної Колеґії „Українського Історика", член Управи УІТ, член багатьох наукових товариств, визначний організатор українського наукового життя.

Родині Покійного висловлюємо наші найглибші співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

З глибоким жалем повідомляємо наших Членів та Українське Громадянство, що дня 3-го грудня 1969 року відійшов на Вічний Спочинок

бл. п.
ІВАН ЩЕПАРОВИЧ

довголітній голова Кредитового Комітету нашої Кооперативи, визначний кооперативний та громадський діяч.

ВП. Дружині Покійного і всій Його Родині висловлюємо найщиріше співчуття.

УПРАВА І СЛУЖБОВЦІ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ „САМОПОМІЧ" в НЮ ЙОРКУ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ (ТУК)
ділиться сумною вісткою з Друзями Кооператорами та Українським Громадянством, що 3 грудня 1969 р. після довгої і важкої недуги відійшов у Вічність

бл. п.
ІВАН ЩЕПАРОВИЧ

голова нашого Товариства у роках 1957-1966, а відтак почесний голова Товариства, заслужений кооперативний і громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ в НЮ ЙОРКУ
з глибоким жалем повідомляє, що 3-го грудня 1969 року, після довгої і важкої недуги, упокоївся в Бозі

бл. п.
ІВАН ЩЕПАРОВИЧ

член-основник і голова нашої Організації, визначний громадянин і кооператор.

УПРАВА

УПРАВА та КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ТОВАРИСТВА „ДНІПРО" — ВІДДІЛ 127 УРСОЮЗУ
з сумом повідомляють своїх Членів та все Українське Громадянство, що після тяжкої недуги 3-го грудня 1969 року помер відомий громадський та кооперативний діяч, організатор та відповідальний секретар Т-ва „Дніпро"

бл. п.
ІВАН ЩЕПАРОВИЧ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Удові по Покійному п. Мелиіді Щепарович, висловлюємо наше глибоке співчуття.

УПРАВА та КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ і СЕСТРИ

бл. п.
НАДІЇ РОМАНКІВ з ІВАНЦІВ

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ ТА ПАНАХИДИ
в середу, 10-го грудня 1969 року
в год. 8:30 рано, в Церкві СВ. МИХАЇЛА в ЙОНКЕРС, Н. Й.,
в год. 7:30 ввечорі, в Катедрі СВ. ЙОСАФАТА в ЕДМОНТОНІ, Альберта, в Канаді.

Д-р ІВАН РОМАНКІВ — муж
БОГДАННА РОМАНКІВ — дочка
Д-р ЛЮБОМИР РОМАНКІВ — син
Д-р ВАСИЛЬ ІВАНЕЦЬ з Дружиною
та вся Родина в Канаді, Америці і Европі

Праця
MALE

НАГОДА
для солідного мужчини:
закладати грати для відпливу води. Цілорічна праця у фабриці, що розростається. Платні ферії, свята, шпиталь. Знаряддя і одяг на місці.
Weathergard Inc.
1000 Spruce Street
Trenton, N.J. (609) 695-5523
Рівні умовини для всіх.

MACHINIST MECHANIC
Exp. in maintaining fabricating equipment in production plant. Full time employment with overtime. Union shop with excellent benefits, including pension, hospitalization, holidays, etc. Apply:
Nesco Steel Barrel Co.
1130 W. Elizabeth Avenue
Linden, N.J. (201) 925-0310

MAINTENANCE HELP
All Grades. Experience prefered.
APPLY IN PERSON
SPIRAL METAL CO.
So. Broadway
SOUTH AMBOY, N.J.

STOCK CLERK
Exc. opportunity to grow with expanding company in Offices Services Dept. Require HS graduate. Duties are varied, including in-plant mail and distribution of office supplies. Progressive salary and beneift program. Call Pat Gallerano
354-3100, ext. 302
Burry Biscuit Div.
of the Quaker Oats Co.
925 Newark Avenue
Elizabeth, N.J.
An equal opportunity employer

CHEMICAL/PLANT PRINTING INK.
Experienced Weigher-Mixers - Roller Mill Operators wanted by fast growing company. Day/night shifts. Good working conditions, & benefits. Opportunity for advancement!
U.S. Printing Ink Corp.
East Rutherford, N.J.
Call: Mr. Hanlon
(201) 933-7100

PLUMBERS HELPERS
Experienced. Full time employment. Insurance, benefits, Pension Plan. Opportunity for advancement. Appy week days 8:30 AM to 4:30 P.M.
151 Hillside Avenue
South River, N.J.
(201) 254-2275

ASSEMBLERS WIRING
Light Assembly Work
Excellent oportunity with growing concern for young men — on job training. Paid holidays, minimum 8 hrs, 5 day week. Call: Rocco Zacchea, Production Mgr.
(201) 925-7100
Avionics, Inc.
130 Marion Avenue
Linden, N.J.
An equal opportunity employer.

LATHE HANDS
Experienced. Capable of reading Blue Prints & setting up your own work. Fully paid hospitalization & medical. Benefits. Vacations. Holidays, sick leave. Age is no barrier. Ask for Ed Jaeger.
Mauhasset Machine Co.
409 Bay View Avenue
Amtyville, Long Island
(516) 691-8411

Праця
MALE

LATHE HANDS
For Yonkers firm. Steady employment. Good opportunity.
(914) YO 8-8400
Ext. 3

ДО ВТИНАННЯ ПАПЕРУ
Добра нагода для осіб з 1-річною ком. практикою. Початкова праця на 3-ю шифту. 30 год. тижнево, може бути зміна на 2-гу або 1 шифту. Платня $165 тижнево, великі бенефіти. N.Y.C. Телефонувати
(212) 924-9475
Питати за Check Malano

REFRIGERATION SERVICE MEN
з комерційним досвідом. Висока платня для фахових. Добрі умовини праці. Бенефіти, постійна праця. Госпіталізація, життєве забезпечення і свята. Досконала нагода.
Тел.: ST 6-1418

MALE ASSEMBLERS WANTED
(15) positions available assembling marine engines mechanical ability required. Advancement assured. High starting pay. Overtime. Company benefits. Paid education program. Apply in person weekdays between 9-12 and 1-4 or phone for appt.
The Palmer Engine Company
River Road, Cos. Cob., Conn.
(203) TO 9-7110

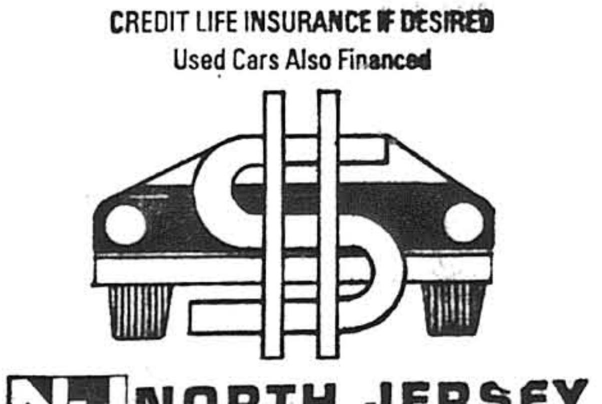
ASSEMBLERS
Wiring
Light Assembly Work
Excellent opportunity with growing concern for young men — on job training.
- Paid Holidays
- Minimum 8 Hrs.
- 5 Day Week

Call: Rocco Zaccheo
Production Mgr.
(1) BUYER Jr.
MRO, Material, Heavy Phone Expediting. Knowledge of Local Suppliers.
Call: J. Mahoney
925-7100
STEWART AVIONICS, Inc.
130 Marion Ave., Linden, N.J.
An equal opportunity employer

WANTED
at once
SHEET METAL MEN
ELECTRICIANS
with two or more years experience in factory maintenance.
Good pay, steady work, excellent benefits.
Apply 9 A.M. to 3 P.M.
CELANESE PLASTICS Co.
290 Ferry Street
Newark, N.J. 877-2685
An equal opportunity employer

GENERAL FACTORY HELP
wanted — previous experience on mechanical operations such as drilling, shearing, etc. required.
Coltronics Inc.
46 Liberty St., Metuchen, N.J.
549-9512

BENCH HAND MECHANIC
Experienced dril-tap-file. Assemble metal frames. Steady job. High pay. Good working conditions.
Call (212) 497-4480

850 дол. на УНФонд УККА з нагоди Листопадової Академії зложила громада в Елизабет, Н. Дж.

Листопадові святкування в нашій громаді започатковано торжественною Службою Божою в намірении українського народу, яку відправив місц. парох о. Й. Федорик, 1-го листопада. Пластова Станиця ініціює щороку ці відправи в намірені героїв Листопадового Чину. Приємно вражала присутність пластової молоді в одностроях, що нагадувала нам вояків Листопадового Зриву.

Традиційна Листопадова Академія, присвячена 51-им Роковинам Листопадового Чину відбулася заходом і старанням місц. Відд УККА, 16-го листопада в Укр. Нар. Домі. Академія почалася відспіванням американського гимну.

З приємністю треба підкреслити, що від кількох років живу участь в академіях бере наша молодь, а саме: Укр. парох. Школа св. Володимира, Пластова Станиця та школа Українознавства. Те, за що ми довгі роки боролися, тепер осягнено. На сцену виступила наша молодь, а батьки були горді за своїх дітей.

І тому добре, що голова місц. Відд. УККА у своїй доповіді дав признання нашій молоді, як виканавцям програми, що піддержує свою традицію, та зложив подяку виховникам за їхню працю та підготовку, а саме проф. М. Демчишинові як дириґентові шкільного Хору, і Пластовій Станиці, зокрема її станичному Ю. Яцусьові та пл. сен. О. Осадчук і пл. сен. Д. Боднаренко. На окрему подяку заслуговують п-ні: дир. Школи Українознавства, О. Мельничук, І. Коваль, Р. Грицак, та дир. хору „Боян" проф. Р. Левицький.

Оформлення сцени підготовив І. Івасик.

Приємно було бачити на залі місц. пароха о. Й. Федорика, який не лише бере участь у всіх нац. святах, але також і заохочує своїх парохіян до чисельної участи. Між учасниками свята були і представники старшого громадянства, а між ними і сеньйор нашої громади, почесний член Екзекутиви Укр. Нар. Союзу п. Роман Слободян зі своєю дружиною.

Громадянство Елізабету своєю чисельною участю заявило, що йому є дорога Ідея Листопадового Чину не лише словами, але і ділом, складаючи на цілі УККА пожертву в сумі 850 дол.

Академію закінчено відспіванням укр. нац. гимну.

Н. Н.

Повідомлення

Дирекція Українського Воєнно-Історичного Інституту імени ген. пор. Армії УНР Михайла Садовського в Торонті повідомляє, що на пропозицію директора-основоположника Інституту та за згодою інших основоположників Інституту в Америці (через референдум): генер. хор. В. Филоновича, пполк. Г. Маслівця, пполк. З. Івасишина — одноголосно вирішила припинити діяльність Інституту й розв'язати його, а все інститутське майно за Відділами — Музей, Архів, Бібліотека, Образарня, Видавництво — передати за попереднім порозумінням Українській Вільній Академії Наук в Канаді (УВАН Вінніпег 4, Ман. BOX 3597, Sta „B") для дальшого зберігання й наукового досліджування матеріялів до історії Визвольної Боротьби України. В цій справі підписано 1-го листопада окремий, нотаріяльно затверджений договір, в якому точніше з'ясовано умови передачі. Водночас дирекція подає, що з розв'язанням Інституту він перестав бути членом Української Наукової Ради в Канаді.

За Дирекцію Микола Битинський, полковник Армії УНР — директор.
22/XI. 1969 р.

НОВІ, ПОЛІПШЕНІ ЦЕРТИФІКАТИ ДАРУНКІВ НА УКРАЇНУ — КРАЩЕ ЯК ГРОШІ

Повна ґарантія. Нові знижені ціни. Внешпосилторг має величезну знижку на всі ціни і Ваші кревні дістануть тепер багато більше за те товару, як передтим.

Ось чому Цертифікати Дарунків є найліпші. Вони є ліпші як гроші і ліпші як пачки. Переконайтеся, як можете найбільше дістати за свої гроші і дати своїм кревним найбільшу вартість. Жадайте нового каталога зі зниженими цінами. — **Intertrade Express Corp., 125 East 23rd Street, Second Floor, New York, N.Y. 10010. Tel.: 982-1530.** Питайте за нашими даровими каталогами. (Огол.)

Праця
MALE

ДВОХ ПРОДАВЦІВ
до новоствореного відділу продажі реальностей
— пошукує —
STEPHEN OLEKSIW
Real Estate Broker
P.O. Box 348
Kerhonkson, N.Y. 12446

BUILDING MAINTENANCE MECHANIC
— Experienced in repairing electric forklift trucks. Welding desirable but not necessary. Modern benefits, good starting salary. Apply:
Thomas J. Lippton Inc.
Rt. 523, Flemington, N.J.
782-3333
An equal opportunity employer

TEXTILE REFOLDER
Досвід при тканинах трикотажних матеріялів, $3.00 на год., нова модерна фабрика. Добрі бенефіти.
Blends, Inc.
5 Garden St., Moonachie, N.J.
(201) 342-1300
Питати за Mr. Solomon.

APPRENTICES
Outstanding opportunity for hard working men to learn a trade with an excellent future leading to a high paying career. We train carpet installers. Must work overtime. Never a layoff.
Apply
J. M. Benson, Inc.
169 Bartholomew Avenue
Hartford, Conn. (203) 249-6251

MACHINISTS
1st class Jig Boring Operators. Also first class only Milling Hands. Top pay for top men. Brand new airconditioned shop. Major. Med. Hospitalization. 9 holidays. Steady + all benefits. Act now. Call (516) 667-3144.

Праця
HELP WANTED FEMALE

ASSEMBLERS
Day shift. Steady work. Fringe benefits & paid vacations. 40 hours plus.
Redin Corp.
70 Old Turnpike, Wayne, N.J.
South East Junction Route 23 & 46. Call (201) 256-6010
An equal opportunity employer

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Розшук

ЛЬВОВЯКИ:
ІВАН ЛЕНИШИН
нар. 1923 р. і
ВОЛОДИМИР МИКИТИН
нар. 1924 р. — пишіть або хто знає їх, на адресу:
S. Borszcz (Horbal)
510 Fair Street
Berea, Ohio 44017. USA

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 12-го ГРУДНЯ 1969 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Запор. Січ — 155 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі, 766 Стейт Ст. На порядку: звіти, вибір нової управи, дискусія над важними справами. Проситься чл. прибути. — М. Степась, предс., М. Фединишин, секр.

СУБОТА, 13-го ГРУДНЯ 1969 р.

ЧЕСТЕР, Па. Річні збори Т-ва Т. Шевченка — 156 Відд. о год. 7:30 веч. На порядку: вибір нової управи. Проситься чл. прибути. — В. Новак, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій веч. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — І. Струк, секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Місячні збори і вибір урядників на 1970 р. Т-ва І. Франка — 266 Відд. о год. 7:30 веч. в залі Горожанського Клюбу, при вул. 3-5 Теллер. Проситься чл. прибути та приєднувати нових членів. — В. Труфин, секр.

Різне

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ Д-ра Й. МІЛЛЄРА ЗІЛЛЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже за кілька годин, а найдальше слідуючого дня почуєтесь ліпше.

Це зілля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: квасн желудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання.

Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 3 пачки тільки — $20.00.

Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Пишіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу: **THE MILLER CO., INC. Dpt. 41 790 Broad Street, Newark, N.J.**

Посмертні згадки

ПАВЛО ЗАГОРУЙКО, член 67 Відд. УНС, Т-ва Запорозька Січ в Ансонії, Конн., помер серпня 1969 р. на 88-му році життя. Покійний народився 1882 р. в с. Лисичинці, пов. Збараж, Зах. Україна, до ЗСА прибув в 1904 р., а до УНСоюзу вступив в 1915 р. Залишив у смутку дочки Ольгу й Анну. Похорон відбувся 12 серпня 1969 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Дербі, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Пишок, секр.

АННА БАРАНИК, членка 149 Відд. УНС, Братства Преч. Діви Марії в Лакаванна, Н.Й., померла 10 серпня 1969 р. на 73 році життя. Покійна народилася 9 лютого 1896 р. в Україні, до ЗСА прибула в 1912 р., а до УНСоюзу вступила 30 серпня 1941 р. Залишила в смутку дочок Катерину, Єву і Марію та сина Адама. Похорон відбувся 13 серпня 1969 р. на цвинтарі св. Хреста в Лакаванна, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія Стецьків Дикий, секр.

СУЗАННА ГРИЦЕНКО, членка 481 Відд. УНС в Карнеґі, Па., померла 12 серпня 1969 р. на 70 році життя. Покійна народилася в 1901 р. в Гейзелтавн, Па. і стала членкою УНС в 1932 р. Залишила в смутку дочку Олену і сина Френка. Похорон відбувся 15 серпня 1969 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Скат Тавншип, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Микола Сивий, секр.

ЙОСИП К. ГІНДА, член 209 Відд. УНС в Картереті, Н. Дж., помер 15 серпня 1969 на 87 році життя. Покійний народився 15 грудня 1881 р. в с. Військи, Зах. Україна, до ЗСА прибув 1904 р., а 24 жовтня 1910 вступив до УНСоюзу. Залишив у смутку дружину Тессі, синів Станислава, Теодора і Йосипа та дочку Юлію. Похорон відбувся 19 серпня 1969 на цвинтарі Ст. Джеймс у Вудбридж, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Степан Матлаґа, секр.

МИХАЙЛО ДРАБИК, член 191 Відд. УНС, Братства св. о. Миколая в Трой, Н.Й., помер 22 серпня 1969 р. на 64 році життя. Покійний народився 7 червня 1905 р. у Винпасі, Н.Дж., членом УНСоюзу став 30 вересня 1938. Залишив у смутку дружину Анастазію, дочку Марію, сина Михайла, дві сестри і брата Карла. Покійний був довголітнім головою 191-го Відділу УНС в Трой, Н.Й. Похорон відбувся 25 серпня 1969 р. на цвинтарі св. Миколая у Вотервліт, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Василь Колодій, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Якщо вибираєтеся у Кетскельські гори, в околицю „Союзівки" полюбуватися осінньою красою гір, подихати свіжим воздухом, на зустрічі, полювання чи не задовго на лещета, то заїжджайте до нашого ново-збудованого, модерного мотелю, у місцевості Керґонксон, дорога ч. 44-55

МАРТА
(MARTHA'S INN MOTEL)
Тут можете добре і вигідно переспати, а у кожній кімнаті є телевізія і лазничка із ванною і тушом
Ціни по сезонові 40% опусту.
Замовляйте тел. (914) 626-3851, або листовно:
MARTHA'S INN MOTEL
P.O. Box 32 — Kerhonkson, N.Y. 12446
ЯРОСЛАВ І КАТЕРИНА РОСОЛА, власники

ЦІННИЙ ДАРУНОК
передплата „СВОБОДИ" для Ваших Рідних, Приятелів чи Знайомих

Річна передплата 18.00 долярів
Замовлення, залучуючи чек або моні ордер слати
"Svoboda"
81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ БІЖУЧОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИСТВА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО ДОВГУЮТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ЇХ КОНЕЧНО НАЙДАЛІ ДО

15-го грудня 1969 року.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ ДО ЧИСЛА
за новим стилем до 15-го ГРУДНЯ 1969 року,
за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1969 року

При замовленні, прошу зазначувати на котрі свята.

Зголошення святочних побажань **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ,** залежно від величини оголошень, надсилати до
"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Хто подбає про вашу родину, як вас не стало?
Подбає УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, якщо в нім забезпечитеся. 75 років він дбає про готівку в потребі, освіту дітей, сплату морґеджу й забезпечену старість. Це є основне завдання забезпеченевої установи, дбайливої установи. Скористайте з цього: ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th ST.
Tel.: GR 3-3550. New York City
ГРИБИ, КУТЯ, МАК, МЕД, РІЗДВЯНІ КАРТОЧКИ — В АРЦІ.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: 475-7430. — Висилаємо на СВЯТА до УССР за $68.00 летунською поштою 5 вовн. хусток, 2 найл. плащі, 3 пари найл. панчіх і 3 пари шкарпеток. Замовляйте телефонічно або листовно. Урядові години: від понед. до суб. 8:30 до 6:00 веч., в неділю від 10 до 2-ої по пол.

ДІМ на ПРОДАЖ
¼ милі від Союзівки
5 спалень, кухня, їдальня, гостинна, 2 лазнички, пральня, ґараж на 2 авта, гарний вид на гори, 2 або 5 акрів землі.
Також 24 Акри землі при дорозі 44-55.
Телефон власника:
(914) 626-7602

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
1221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожній дільниці міста. Похорони по мінімальних цінах.

Іван Буньо
Директор Українського Похоронного Заведення
(Попередньо при East 5th St., New York City)
Тепер є в асоціяції з
METROPOLITAN FUNERAL SERVICE INC.
191 Ave. "A" (Cor. 12th St.)
New York, N.Y. 10009
Business Phone: 674-3630
Home Phone: 274-0629
До розпорядження каплиці у всіх дільницях міста.

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ТАРЗАН, Ч. 6287. Тарзан в дячний за врятування життя

Дякую, сотнику Дикий Коте!
Історичний образ, Тарзане! Коби ми тільки мали фотоапарат! Навахо вбиває лева!

Не треба тобі апарату, щоб затямити першого лева, якого ти вбив.
Я також довго буду пам'ятати це!